

OPERATORI I SISTEMIT TË TRANSMETIMIT SH.A – OST
PASQYRAT FINANCIARE
Më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019
(Me Raportin e Audituesit të Pavarur Bashkëlidhur)

PËRMBAJTJA

	Faqe
Raporti i Audituesit të Pavarur	i-iii
Pasqyra e Pozicionit Financiar	1
Pasqyra e Fitimit ose Humbjes dhe të Ardhurave të Tjera Gjithëpërfshirëse	2
Pasqyra e Ndryshimeve në Kapital	3
Pasqyra e Flukseve Monetare	4
Shënime Shpjeguese mbi Pasqyrat Financiare	5-45

Pasqyra e Pozicionit Financiar

		31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
AKTIVET	Shënime		
Aktivët afatgjatë			
Aktivët afatgjatë materiale	6	53,907,481,925	54,343,516,946
Aktivët afatgjatë jomateriale	7	512,653,644	626,604,790
Aktivët afatgjatë financiarë	8	13,033,258	13,723,858
Totali i aktiveve afatgjatë		54,433,168,827	54,983,845,594
Aktivët Afatshkurtra			
Inventarë	9	632,904,946	633,840,789
Llogari të arkëtueshme dhe të tjera	10	14,769,709,891	14,660,065,095
Aktivët afatshkurtra financiarë	8	20,537,400	20,384,200
Tatim mbi fitimin i parapaguar	27	112,598,765	-
Parapagime dhe shpenzime të shtyra	11	570,669,944	104,489,091
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	12	1,422,202,380	379,520,605
Totali i aktiveve afatshkurtra		17,528,623,326	15,798,299,780
Totali i aktiveve		71,961,792,153	70,782,145,374
Kapitali neto dhe detyrimet			
Kapitali			
Kapitali aksionar	13	21,335,542,634	17,200,692,634
Rezerva ligjore	13	762,528,029	717,206,923
Rezerva rivlersimi	13	9,071,778,349	8,966,497,267
Rezerva të tjera	13	230	2,927,630,729
Fitime të paspërdara		596,434,009	1,343,182,821
Totali i kapitalit neto		31,766,283,251	31,155,210,374
Detyrimet afatgjatë			
Huatë afatgjatë	14	17,325,120,701	18,530,206,624
Llogari të pagueshme tregtare dhe të tjera	15	294,771,906	208,275,983
Grantet	16	1,016,209,543	1,057,557,983
Tatimi i shtyrë mbi fitimin	17	1,451,055,729	1,487,951,528
Totali i detyrimeve afatgjatë		20,087,157,879	21,283,992,118
Detyrimet afatshkurtra			
Llogari të pagueshme tregtare dhe të tjera	15	6,946,076,824	7,090,745,624
Parapagimet nga klientë	18	118,861,280	140,279,875
Të ardhura të shtyra	19	36,742,924	49,965,832
Hua afatshkurtër	14	13,006,669,996	11,014,699,925
Tatim fitimi për t'u paguar	27	-	47,251,626
Totali i detyrimeve afatshkurtra		20,108,351,023	18,342,942,882
Totali i detyrimeve		40,195,508,902	39,626,935,000
Totali i kapitalit neto dhe pasiveve		71,961,792,153	70,782,145,374

Pasqyra e Pozicionit Financiar duhet lexuar së bashku me shënimet shpjeguese në faqet 5 deri në 45, që janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Pasqyrat financiare u aprovuan më 5 mars 2020 dhe u nënshkruan si më poshtë:

Drejtori i Drejtorisë
Ekonomike

Antonjo Kacorri

Shefe e sektorit
të Kontabilitetit dhe Taksave

Arjola Qirko

Pasqyra e Fitimit ose Humbjes dhe të Ardhurave të tjera Gjithëpërfshirëse

		31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
	Shenime		
Të ardhura nga veprimtaritë e shfrytëzimit			
Të ardhura nga shërbimet e transmetimit	20	5,261,482,835	5,215,788,181
Të ardhura nga alokimet e kapaciteteve	20	1,737,622,845	1,471,245,597
Të ardhura të tjera	20	122,291,474	121,366,156
		7,121,397,154	6,808,399,934
Shpenzime per veprimtaritë e shfrytëzimit			
Shpenzime për materiale	21	(113,134,946)	(95,389,109)
Kosto transmetimi	22	(1,368,024,501)	(1,746,260,854)
Shpenzime të tjera nga veprimtaritë e shfrytëzimit	23	(826,287,811)	(934,433,642)
Shpenzime të personelit	24	(1,169,654,573)	(1,196,165,268)
Renia në vlerë, zhvleresimi dhe amortizimi	6,7	(2,549,782,073)	(2,368,143,171)
Humbje nga renia në vlerë e aseteve	6,7	(349,341,939)	
Provizjione/fshirje të llogarive	25	(112,647,456)	(19,996,376)
Total i shpenzimeve nga veprimtaritë e shfrytëzimit		(6,488,873,298)	(6,360,388,420)
Fitimi nga veprimtaritë e shfrytëzimit		632,523,856	448,011,514
Të ardhura financiare	26	298,830,418	1,679,153,745
Shpenzime interesi	26	(814,970,693)	(580,248,389)
Totali i të ardhurave dhe shpenzimeve financiare, neto		(516,140,274)	1,098,905,356
Fitimi para tatimit		116,383,582	1,546,916,870
Shpenzimi i tatimit mbi fitimit	27	(142,349,377)	(273,004,128)
Shpenzimet/(të ardhurat) e tatimit të shtyre	17	(23,093,094)	(367,490,616)
Fitimi pas tatimit		(49,058,888)	906,422,126
Te ardhurat të tjera gjithëpërfshirëse:		(585,504,005)	(533,471,025)
Totali të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin		(634,562,893)	372,951,101

Pasqyra e Fitimit ose Humbjes dhe të Ardhurave të tjera Gjithëpërfshirëse duhet lexuar së bashku me shënimet shpjeguese në faqet 5 deri në 45 që janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

OPERATORI I SISTEMIT TË TRANSMETIMIT SHA- OST

Pasqyrat Financiare më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

Pasqyra e Ndryshimeve në Kapital

	Kapitali Nenshkruar	Rezerva nga rivleresimi	Rezerva Ligjore	Rezerva te tjera	Fitimi i pashperndare	Totali
Gjendja me 31 dhjetor 2017	17,200,692,634	9,480,646,283	646,129,460	809,059,021	2,308,938,363	30,445,465,761
Fitimi neto i vitit financiar	-	-	-	-	906,422,126	906,422,126
Humbje e pashperndare per provizionin e llogarive te arketueshme	-	-	-	-	(92,710,331)	(92,710,331)
Dividend i paguar	-	-	-	-	(142,154,927)	(142,154,927)
Transferim i rezervave të tjera ne fitimin e pashperndarë	-	-	71,077,463	2,118,571,708	(2,189,649,171)	-
Rritje në rezervën e rivlerësimit të huave	-	19,322,405	-	-	-	19,322,405
Çregjistrimi i OST Security	-	-	-	-	18,865,736	18,865,736
Transferim i rezervave të rivleresimit ne fitimin e pashperndarë	-	(533,471,421)	-	-	533,471,025	(396)
Gjendja me 31 dhjetor 2018	17,200,692,634	8,966,497,267	717,206,923	2,927,630,729	1,343,182,820	31,155,210,373
Fitimi neto i vitit financiar	-	-	-	-	(49,058,888)	(49,058,888)
Dividend per t'u paguar	-	-	-	-	(90,642,213)	(90,642,213)
Transferim i rezervave të tjera ne fitimin e pashperndarë	-	-	45,321,106	770,458,807	(815,779,913)	-
Rritje kapitali e parregjistruar	4,134,850,000	-	-	(3,698,089,306)	(436,760,694)	-
Rritje në rezervën e rivlerësimit të huave	-	8,198,010	-	-	-	8,198,010
Rritje e rezerves nga rivleresimi i asetëve	-	682,587,077	-	-	-	682,587,077
Tatim i shtyre per rezerven e rivleresimit	-	59,988,892	-	-	-	59,988,892
Transferim i rezervave të rivleresimit ne fitimin e pashperndarë	-	(645,492,897)	-	-	645,492,897	-
Gjendja me 31 dhjetor 2019	21,335,542,634	9,071,778,349	762,528,029	230	596,434,009	31,766,283,251

Pasqyra e Ndryshimeve në Kapital duhet lexuar së bashku me shënimet shpjeguese në faqet 5 deri në 45 që janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Pasqyra e Flukseve të Parasë

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Fitimi para tatimit	116,383,582	1,546,916,870
<i>Rregullime për:</i>		
Amortizimin e aktiveve	2,549,782,073	2,368,143,171
Humbje nga renia në vlerë e aseteve	349,341,939	
Humbje nga rënia në vlerë e aktiveve afatgjata materiale dhe inventarit	112,647,456	19,996,376
Të ardhura jomonetare nga grantet	(117,089,581)	(59,067,192)
Te ardhura nga interesi	(21,965)	(379,090)
Shpenzime interesi	814,970,693	580,248,389
Fitime neto nga kursi i këmbimit	(298,808,453)	(1,699,185,654)
<i>Ndryshimet në kapitalin qarkullues:</i>		
Parapagime për furnitorë	(466,180,853)	362,134,342
Inventarë	30,546,364	3,158,908
Llogari të arkëtueshme tregtare e të tjera	(158,830,048)	(4,437,360,144)
Llogari të pagueshme tregtare e të tjera	(204,459,180)	3,934,330,100
Parapagime nga kliente	(21,418,595)	40,418,354
Flukset monetare të gjeneruara nga aktivitetet operative	2,590,479,849	2,659,354,430
Interes i paguar	(405,495,210)	(39,318,825)
Tatim fitimi i paguar	(254,948,141)	-
Flukset neto të parasë gjeneruar nga aktivitetet operative	2,046,420,082	2,620,035,605
Flukset e parasë nga aktivitetet investuese		
Blerja e aktiveve afatgjata material	(1,798,209,722)	(5,620,921,079)
MM të operacioneve jo të vijueshëm të nxjerrë jashtë përdorimit	-	17,158,803
Shlyerje të kredive të paleve të treat	537,400	384,200
Interesa të arkëtuar	21,965	379,090
Flukset neto të parasë përdorur në aktivitetet investuese	(1,797,650,357)	(5,602,998,986)
Flukset e parasë nga aktivitetet financuese		
Të hyra nga huamarrje afatgjata	733,505,657	2,046,074,226
Shlyerje të huamarrjeve	(15,334,747)	-
Te hyra nga grantet	75,741,142	509,781,727
Flukset neto të parasë të gjeneruara në aktivitetet financuese	793,912,052	2,555,855,953
Rritje / (Rënie) neto e mjeteve monetare dhe ekuivalentëve të tyre	1,042,681,774	(427,107,428)
Mjetet monetare në fillim të vitit financiar	379,520,605	806,628,033
Mjetet monetare në fund të vitit financiar	1,422,202,380	379,520,605

Pasqyra e Flukseve Monetare duhet lexuar së bashku me shënimet shpjeguese në faqet 5 deri në 45 që janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Shënimet Shpjeguese për Pasqyrat Financiare

1. Informacion i përgjithshëm

Sistemi i Transmetimit të Energjisë Elektrike në Shqipëri drejtohet nga Operatori i Sistemit të Transmetimit sh.a. ('Shoqëria'), një Shoqëri publike me 100% të aksioneve në pronësi të shtetit.

Administratori i Shoqërisë është Z. Skerdi Drenova. Shoqëria është e regjistruar me NIPT K42101801N.

Shoqëria u krijua në korrik të vitit 2004 bazuar në Vendimin nr. 797 të Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë, datë 4 dhjetor 2003. Në bazë të këtij vendimi Shoqëria u themelua si rezultat i ndarjes nga Korporata Elektroenergjetike Shqiptare Sh.a ("KESH") me kapitali fillestar prej 2,000 mijë Lekë. Ndarja nga KESH u krye bazuar në pasqyrën e pozicionit financiar të datës 30 qershor 2006. Shoqëria përgatiti pasqyra financiare si një njësi ekonomike e veçantë duke filluar prej 1 korrik 2006 dhe jo prej vitit 2004 kur nisën të kryheshin transaksionet e para të Shoqërisë. Në vitin 2006 Shoqëria mori licencën për transmetim energjie nga Enti Rregullator i Energjisë në Shqipëri dhe në vijim nënshkroi një marrëveshje për shërbime transmetimi me KESH Bazuar në urdhrin nr. 329 të Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik Tregtisë dhe Sipërmarrjes ('Ministria') datë 9 maj 2008, pronësia e OST u transferua Ministrisë. Me anë të urdherit numer 10540/17 të Ministrisë, Shoqëria, prej datës 1 janar 2008 filloi të faturonte shërbimet e saj, aktivitetet i cili me parë kryhej nepërmjet KESH. Mbështetur në vendimin Nr. 20, datë 10 nëntor 2010 të Këshillit Mbikëqyrës, u krijua OST Security sh.a. me kapital fillestar prej 4,000 mijë lekë, të zotëruar 100% nga Operatori i Sistemit të Transmetimit sh.a. OST Security u regjistrua në Qendrën Kombëtare të Regjistrimit më 1 dhjetor 2010. Objekti i veprimtarisë së kësaj shoqërie deri në vitin 2016 ka qenë ruajtja e objekteve në pronësi dhe administrim të OST. Me vendimin nr 16 datë 20/10/2015 u vendos mbyllja e aktivitetit të OST Security sh.a. Me vendimin Nr. 5, datë 22/11/2018 të Këshillit Mbikëqyrës të OST Security sh.a si dhe me vendimin Nr. 35, datë 04/01/2019 është bërë miratimi i raportit të likuidimit të Pasqyrave Financiare të Ç' regjistrimit të shoqërisë OST Security sh.a-shoqëri në likuidim e sipër për vitin e mbyllur më 15.11.2018.

Shoqëria aktualisht e ushtron aktivitetin e saj nëpërmjet 6 Njësive Operative (me qendër në Shkodër, Burrel, Tiranë, Elbasan, Fier, Korçë), Njësia e Mirëmbajtjes së Transmetimit (me qendër në Tiranë) dhe Administrata Qëndrore e cila është edhe selia e shoqërisë me adresë Autostrada Tiranë – Durrës, Km 9 Yrshek Kashar, Tiranë, Shqipëri.

Bazuar në kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi OST sh.a. ka përgjegjësinë të operojë, të mirëmbajë dhe të zhvillojë rrjetin e sistemit të transmetimit, duke përfshirë interkonjeksionet me sistemet e tjera ndërkufitare, për të siguruar aftësinë afatgjatë të sistemit për plotësimin e kërkesave të arsyeshme për transmetimin e energjisë elektrike. OST, është një nga pjesëtarët kryesorë të tregut të energjisë elektrike në Shqipëri.

2. Bazat e përgatitjes

2.1 Deklarata e pajtueshmërisë

Pasqyrat financiare të OST sh.a janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Detajet e politikave kontabël të Shoqërisë, duke përfshirë edhe ndryshimet gjatë vitit, janë të përfshira në Shënimin 4.

2.2 Bazat e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur bazuar në koston historike, përveç aktiveve afatgjata materiale të cilat maten me vlerën e rivlerësuar dhe huave afatgjata të cilat njihen me vlerën e drejte ne momentin fillestar dhe me pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metoden e interesit efektiv.

2.3 Monedha funksionale dhe raportuese

Pasqyrat financiare paraqiten në Lekë, e cila është monedha funksionale e Shoqërisë.

2.4 Standarde dhe interpretime të reja

Politikat e adoptuara të kontabilitetit janë në përputhje me ato të vitit të kaluar financiar.

Ndryshimet që rrjedhin nga përmirësimet në SNRF nuk kanë ndonjë ndikim në politikat kontabël, pozicionin financiar apo në ecurinë e Shoqërisë.

Një numër standardesh të reja, ndryshime në standarde dhe interpretime nuk janë ende efektive për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019, dhe nuk janë aplikuar më herët në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare.

2.4.1 Standardet e reja dhe të rishikuara të cilat janë në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019

- *Ndryshimet ne SNRF 16 "Qiratë"* – *SNRF 16* do të zëvendësojë *SNK 17* dhe tre Interpretimet përkatëse. Qiratë do të regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar në formën e një të drejte përdorimi të një aktivi dhe të një detyrimi qiraje. *SNRF 16* hyn në fuqi në periudhat që fillojnë më ose pas 1 janar 2019. Drejtimi ka vlerësuar se Standardi nuk ka ndikim në Pasqyrat Financiare të Shoqërisë për Vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019.
- *Ndryshimet në SNRF 9 "Instrumentet Financiarë"* - Karakteristikat e Parapagimit me Kompensim Negativ (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019)
- *Ndryshimet në SNK 19 "Përfitimet e punonjësve"* - Ndryshimi i planit, shkurtimi ose shlyerja (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019).
- *Ndryshimet në SNK 28 "Investimet në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta"* - Interesat Afatgjatë në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2019).

2. Bazat e përgatitjes (vazhdim)

2.4.1 Standardet e reja dhe të rishikuara të cilat janë në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019 (vazhdim)

- **Ndryshime në standarde të ndryshme për shkak të "Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2015-2017)"** rezultojnë nga përmirësimi i përvitshëm të projektit të SNRF -ve (SNRF 3, SNRF 11, SNK 12 dhe SNK 23) kryesisht me qëllim të shmangies së mospërputhjeve dhe qartësim të formulimit (efektive për periudhat vjetore duke filluar më ose pas datës 1 janar 2019).
- **KIFRN 23 "Pasiguria mbi Trajtimin e Tatimit mbi të Ardhurat"** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019)

Drejtimi ka vlerësuar se ndryshimet e mesiperme nuk kanë ndikim në Pasqyrat Financiare të Shoqërisë për Vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019.

2.4.2 Standardet, amendamentet dhe interpretimet e standardeve ekzistuese që nuk janë ende në fuqi dhe nuk janë miratuar më herët nga Shoqëria

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimi i ri janë publikuar, por ende nuk janë efektive:

- **SNRF 17 "Kontratat e Sigurimit"** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2021),
- **Ndryshimet në SNRF 3 "Kombinimet e Biznesit"** - Përkufizimi i një Biznesi (efektiv për kombinime biznesi për të cilat data e blerjes është në ose pas fillimit të periudhës së parë vjetore të raportimit që fillon më ose pas 1 janarit 2020 dhe për blerjet e aktiveve që ndodhin në ose pas fillimit të asaj periudhe).
- **SNRF 9 "Instrumentet Financiarë", SNK 39 "Instrumentet Financiarë: Njohja dhe Matja" dhe SNRF 7 "Instrumentet Financiarë: Shënimet shpjeguese"** - Reforma e Standardit të Normave të Interesit (efektive për periudhat vjetore që fillojnë në ose pas 1 Janarit 2020).
- **Ndryshime në SNRF 10 "Pasqyrat Financiare të Konsoliduara" dhe SNK 28 "Investimet në pjesëmarrje dhe sipërmarrjet e përbashkëta"** - Shitja apo Kontributi i Aktiveve midis një Investitori dhe Ortakut të tij ose sipërmarrjes së përbashkët dhe ndryshimeve të mëtejshme (data efektive shtyhet për një kohë të pacaktuar deri kur projekti kërkimor mbi metodën e kapitalit është përfunduar).
- **Ndryshimet në SNK 1 "Paraqitja e Pasqyrave Financiare" dhe SNK 8 "Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet"** - Përkufizimi i Materialit (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2020).

2. Bazat e përgatitjes (vazhdim)

2.4.2 Standardet, amendamentet dhe interpretimet e standardeve ekzistuese që nuk janë ende në fuqi dhe nuk janë miratuar më herët nga Shoqëria (vazhdim)

- **Ndryshimet në Referencat në Kuadrin Konceptual në Standardet e SNRF** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2020)

Shoqëria ka zgjedhur të mos adoptojë këto standarde të reja, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimet e reja përpara datës kur hyjnë në fuqi. Shoqëria parashikon që adoptimi i këtyre standardeve, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimet e reja nuk do të kenë ndikim material në pasqyrat financiare të shoqërisë në periudhën e zbatimit fillestar.

3. Përdorimi i gjykimeve

Në përgatitjen e pasqyrave financiare drejtimi ka ushtruar gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në aplikimin e politikave kontabël të Shoqërisë dhe shumave të raportuara të aktiveve, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë prej këtyre vlerësimeve.

Vlerësimet dhe supozimet rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve kontabël njihen në periudhat e ardhme.

3.1 Gjykimet

Informacioni në lidhje me gjykimet e bëra në zbatimin e politikave kontabël që kanë efekte materiale në vlerat e njohura në pasqyrat financiare është përfshirë në shënimet si më poshtë:

- Shënimi 4(e)- aktivet afatgjata materiale: zgjedhja e metodës së rivlerësimit;
- Shënimi 4(f)-instrumentat financiare.

3.2 Supozimet dhe pasiguritë e vlerësimeve

Informacioni rreth supozimeve dhe pasigurive të vlerësimeve që kanë një risk të konsiderueshëm për të sjellë një rregullim material në fund të vitit të mbyllur më 31 dhjetor 2019 është përfshirë më poshtë dhe në shënimet vijuese:

- Shënimi 4.k dhe 6.ii - Testi i zhvlerësimit: supozimet kyçe që janë bazë e vlerës së rikuperueshme
- Shënimi 5: Instrumentat Financiare-Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut edhe rritja e riskut të kreditimit;
- Shënimi 6: i Matja e vlerës së drejtë – hierarkia e vlerës së drejtë;
- Shënimi 27: Shpenzimi i tatimit mbi fitimit

3. Përdorimi i gjykimeve (vazhdim)

3.2 Supozimet dhe pasiguritë e vlerësimeve (vazhdim)

Matja e vlerës së drejtë

Një numër politikash kontabël dhe shënimesh shpjeguese të shoqërisë kërkojnë matje sipas vlerës së drejtë për aktivet dhe detyrimet financiare dhe jo-financiare.

OST ka bashkëpunuar me vlerësues të pavarur për të përcaktuar matje të vlerës së drejtë, përfshirë vlerën e drejtë të Nivelit 3 për aktivet jo-financiare. Drejtimi vlerëson evidencën e marrë nga palët e treta për të mbështetur përfundimin se këto vlerësime përputhen me kërkesat e SNRF, duke përfshirë edhe nivelin e hierarkisë së vlerës së drejtë, në të cilin vlerësime të tilla duhen klasifikuar.

Vlera e drejtë e instrumenteve financiarë që nuk shiten në një treg aktiv përcaktohet nga teknikat e vlerësimit. Shoqëria përdor gjykimin për të zgjedhur një numër të ndryshëm metodash dhe bën supozime të cilat bazohen kryesisht në kushtet aktuale të tregut në çdo përllogaritje apo datë raportimi. Shoqëria përdor analizën e skontuar të flukseve të parasë për aktivet dhe detyrimet financiare që nuk shiten në tregjet aktive.

Kur një aktiv ose detyrim matet me vlerën e drejtë, Shoqëria përdor të dhëna tregu të vëzhgueshme për sa është e mundur. Vlerat e drejta janë të kategorizuara në nivele të ndryshme hierarkie në bazë të të dhënave të përdorura në teknikat e vlerësimit si më poshtë:

- Niveli 1: çmimi i kuotuar (i pa rregulluar) në tregjet aktive për aktive ose detyrime të njëjta apo identike.
- Niveli 2: të dhëna të tjera përveç çmimit të kuotuar të përfshirë në Nivelin 1 të cilat janë të vëzhgueshme, drejtpërdrejt (p.sh. çmimi) ose indirekt (p.sh. ato që derivojnë nga çmimi) për aktivin ose detyrimin,
- Niveli 3: të dhëna për aktivin ose detyrimin të cilat nuk janë të bazuara në të dhëna tregu të vëzhgueshme (të dhëna të pavëzhgueshme).

Nëse të dhënat e përdorura për të matur vlerën e drejtë të një aktivi ose detyrimi janë në nivele të ndryshme hierarkie, atëherë matja e vlerës së drejtë kategorizohet në tërësinë e saj në nivelin më të ulët hierarkik ku përfshihen të dhënat kryesore që përdoren për matjen e vlerës së drejtë.

Shoqëria i njeh transferimet ndërmjet niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë në fund të periudhës raportuese në të cilën ka ndodhur ndryshimi.

Informacione të mëtejshme për supozimet e bëra në matjen e vlerës së drejtë janë përfshirë në Shënimin 5.

Rritja e konsiderueshme në riskun e kreditit

Siç shpjegohet dhe më poshtë, humbjet e pritshme të kreditit maten si një provizion i barabartë me humbjen e pritshme 12-mujore për instrumentet e fazës 1, ose humbjet e pritshme përgjatë gjithë jetës për instrumente të fazës 2 ose 3. Një instrument financiar lëviz në fazën 2 kur risku i tij i kreditit është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. SNRF 9 nuk e përcakton çfarë nënkupton një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kreditit.

3. Përdorimi i gjykimeve (vazhdim)

3.2 Supozimet dhe pasiguritë e vlerësimeve (vazhdim)

Për të vlerësuar nëse risku i kreditit të një instrumenti është rritur ndjeshëm apo jo, Shoqëria merr parasysh informacion cilësor dhe sasior të arsyeshëm dhe të parashikuar. Bazuar në vlerësimin e menaxhimit “Qasja e përgjithshme” është aplikuar për llogaritë e arkëtueshme me OSHEE sh.a and KESH sh.a..

Duke u bazuar në performancën e mirë financiare përgjatë 5 viteve të fundit të OSHEE dhe për faktin se është një entitet shtetëror, me një mbështetje të madhe nga qeveria shqiptare, vlerësojmë që risku i kreditit të kompanisë është i ndërlidhur pozitivisht me riskun e sovranitetit të Shqipërisë. Përveç kësaj, ne e konsiderojmë qeverinë shqiptare si suportues të OSHEE në rast vështirësie financiare, duke e ulur ndjeshëm riskun e kreditit. Qeveria e mbështet OSHEE nëpërmjet kreditimit me hua me interesa të ulëta. Në Dhjetor 2014, u nënshkrua një marrëveshje nënhuaje prej 69.7 milionë euro, e financuar nga Banka Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim (IRDB), midis qeverisë shqiptare dhe OSHEE. Drejtimi njih pasigurinë mbi aftësinë e OSHEE për të përmbushur kërkesat e saj të financimit dhe shlyerjen në kohë të detyrimeve të saj. Megjithatë, drejtimi ka një pritshmëri të arsyeshme se OSHEE ka burimet dhe mbështetjen e mjaftueshme nga qeveria për të vazhduar operacionet e saj për të ardhmen e parashikueshme.

Për më tepër, marrëveshja me KESH-in për skedulimin e pagesave të detyrimit me qëllimin e shlyerjes së plotë të të gjithë detyrimit që OSHEE sh.a. ka ndaj KESH sh.a., të nënshkruar më 6 Prill 2018, do të ndihmojë OSHEE për të menaxhuar likuiditetin e saj pa sforcuar pagesat e prapambetura.

Për më tepër, asnjë nga kriteret të paraqitura në SNRF 9 nuk është përmbushur gjatë vlerësimit të riskut të kreditit të OSHEE.

Ndonëse në balancën e arkëtueshme nga OSHEE përfshihen fatura të cilat janë të pashlyera për një periudhë kohore që tejkalon 90 ditë, e cila përmendet në SNRF 9 si kriter e cila do ta klasifikonte OSHEE në Fazën 3 dhe do të kërkonte një provigjon 100% të balancës, ne kemi gjykuar që nuk është mjaftueshëm e arsyeshme për të klasifikuar OSHEE në fazën 3 për shkak të dy arsyeve:

- për shkak të industrisë në të cilën OST dhe OSHEE operojnë;
- për shkak të marrëveshjes në fuqi midis palëve për pagesën me këste për të gjithë balancën.

Prandaj, humbja e pritshme e kreditit do të matet sipas “Qasjes së përgjithshme” në mënyrë individuale, duke përdorur humbjen e pritshme të kreditit për 12 muaj.

Bazuar në historikun e shlyerjes së balancave të papaguara nga OSHEE, të gjitha të balancat janë rikuperuar dhe rrjedhimisht shkalla e humbjes ka qenë 0%.

Nuk ka asnjë ngjarje të ardhshme aktuale / të pritshme / që presin ndryshimin e rrezikut të kreditit të OSHEE krahasuar me vitet e mëparshme.

3. Përdorimi i gjykimeve (vazhdim)

3.2 Supozimet dhe pasiguritë e vlerësimeve (vazhdim)

Sipas klasifikimit të riskut të kreditit të KESH-it, (megjithëse ka një balancë të prapambetur që tejkalon periudhën prej 90 ditë) ne kemi konsideruar të klasifikohet në Fazën 1 për arsyet e mëposhtme:

- KESH është një entitet shtetëror dhe qeveria shqiptare vepron si garant;
- Nuk është e mundur që KESH të hyjë në falimentim;

Klasifikimi në fazën 2 për OSHEE dhe KESH do të ishte i aplikueshëm në rast se:

- entitetet shtetërore do të mund të falimentonin;
- do të pritej një ndryshim i konsiderueshëm në rezultatet operative të OSHEE/KESH si rënie e të ardhurave dhe marzheve të fitimit për shkak të:
- uljes së përgjithshme të konsumit të energjisë në vend;
- blerje të paparashikuara të energjisë shtesë me kosto të shtuara për shkak të thatësirës, etj.
- rënies së mundshme të performancës së entiteteve për shkak të faktorëve, të cilët nuk lidhen me nivelin e reshjeve.

Klasifikimi në fazën 3 do të ishte i aplikueshëm në rast se:

- do të kishte plane për OSHEE dhe KESH për t'u dhënë me koncesion
- ose nëse OSHEE/KESH do të rrezikonin të falimentonin për shkak të vështirësive financiare të mëdha.

Llogaritja e provizionit

Gjatë matjes së humbjes së pritshme të kredisë, Shoqëria përdor informacion të arsyeshëm dhe të parashikuar, i cili bazohet në supozimet për lëvizjet e ardhshme të faktorëve të ndryshëm nxitës ekonomikë dhe se si këto faktorë do të ndikojnë tek njëri-tjetri.

Humbja nga mos shlyerja është një vlerësim i humbjes që vjen nga mospagimi, duke u bazuar në diferencën midis fluksit monetar kontraktual që paguhet dhe asaj që pritet të merret. Implementimi i “Qasjes së thjeshtuar” është përdorur për aktivet financiare dhe llogaritë e arkëtueshme dhe të tjera. Sipas Menaxhimit, analiza e vjetërsisë nuk është kryer e ndarë në 1-30 ditë, 30-60 ditë, 69-90 ditë edhe më shumë se 90 ditë, prandaj janë identifikuar vetëm gjendjet që nuk janë paguar për më shumë se 365 ditë.

Në shumicën e rasteve, këto balanca përbëhen nga klientët që janë në një proces gjyqësor me Shoqërinë. Në lidhje me aktivet financiare, këto balanca përfshijnë kreditë e dhëna drejt punonjësve. Prandaj, Manaxhimi ka parë të arsyeshme të aplikojë një normë të humbjes prej 100% për të gjitha balancat e papaguara mbi 365 ditë. Ndërkohë që duke u bazuar në një normë të humbjes së kreditit historik, një normë prej 1.94% është aplikuar në balancat që janë nën 365 ditë pa paguar.

E njëjta normë humbjeje (1.94%) është zbatuar për të gjitha grupet e llogarive të arkëtueshme dhe aktiveve financiare për matjen e provizionit më 31 dhjetor 2018 dhe për periudhën që mbaron më 31 dhjetor 2019.

Mundësia e mosshlyerjes përbën një faktor kyç në matjen e humbjes së pritshme të kreditit. Mundësia e mosshlyerjes është një vlerësim i mundshëm i mospagesës në një periudhë të caktuar kohore, llogaritja e të cilës përfshin të dhëna historike, supozime dhe pritshmëri për kushtet e ardhshme.

3. Përdorimi i gjykimeve (vazhdim)

3.2 Supozimet dhe pasiguritë e vlerësimeve (vazhdim)

Nëse normat e humbjes së pritshme të kreditit mbi llogaritë e arkëtueshme dhe aktivet financiare me më pak se 365 ditë vonesë, do të kishin qenë 1% më të larta (apo më të ulta) më 31 dhjetor 2019, provizioni i llogarive të arkëtueshme do të rritej/(ulej) me 2,491,054 Lekë (2018: 2,849,703 Lekë).

SNRF 9 gjithashtu kërkon një qasje të thjeshtuar për matjen e provizionit, në shumë të barabartë përgjatë gjithë jetës së llogarive të arkëtueshme dhe të tjera, si dhe aktiveve financiare. Impakti në aktive financiare, si dhe në mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre është jomaterial, ndaj Shoqëria ka vendosur të mos i përfshijë në pasqyrat financiare që lidhen me këto zëra.

4. Politika të rëndësishme kontabël

OST sh.a ka aplikuar në mënyrë të qëndrueshme politikat e mëposhtme kontabël për të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare.

(a) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj konvertohen në monedhën funksionale me kursin e datës së transaksionit. Aktivët dhe detyrimet monetare në monedha të huaja konvertohen në monedhën funksionale me kursin e datës së raportimit.

Fitimi apo humbja nga kursi i këmbimit për zërat monetarë është diferenca midis kostos të amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar me interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të konvertuar me kursin e këmbimit në fund të periudhës. Aktivët dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj që maten me kosto historike konvertohen me kursin e këmbimit në datën kur është kryer transaksioni. Aktivët dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj që maten me vlerë të drejtë konvertohen në monedhë funksionale me kursin e këmbimit në datën kur është vendosur vlera e drejtë.

(b) Inventari

Inventarët maten me vlerën më të ulët midis kostos dhe vlerës së realizueshme neto. Kostoja e inventarëve bazohet në metodën e kostos specifike për secilin artikull dhe përfshin shpenzimet për blerjen e inventarëve, dhe kosto të tjera të ndodhura gjatë sjelljes së tyre në vendndodhjen dhe kushtet ekzistuese.

Vlera e realizueshme neto është çmimi i vlerësuar i shitjes në rrjedhën normale të biznesit duke zbritur kostot e vlerësuara të përfundimit dhe shpenzimet e shitjes.

(c) Aktivët afatgjata jomateriale

Aktivët afatgjata jo-materiale të blera nga Grupi janë paraqitur me kosto duke zbritur amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar të rënies në vlerë. Shpenzimet e mëpasshme të aktiveve afatgjata jomateriale kapitalizohen vetëm kur rrisin përfitimet e ardhshme ekonomike të aktiveve specifike me të cilat lidhen.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Të gjitha shpenzimet e tjera shpenzohen në momentin që ndodhin. Amortizimi njihet në fitim ose humbje me metodën lineare përgjatë jetës së dobishme të vlerësuar të aktiveve. Jeta e dobishme e vlerësuar është 5 vite.

(d) Aktivet afatgjata materiale

- *Njohja dhe matja*

Aktivitet afatgjata materiale në pasqyren e pozicionit financiar janë paraqitur me vlerën e rivlerësuar, që është vlera e drejtë në datën e rivlerësimit së cilës i zbritet amortizimi i akumuluar dhe çdo humbje pasardhëse e akumuluar nga rënia e vlerës.

Rivlerësimet janë kryer me rregullsi të mjaftueshme, të tillë që vlerat kontabël nuk ndryshojnë në mënyrë të konsiderueshme nga ato që do të përcaktoheshin duke përdorur vlerën e drejtë në fund të çdo periudhe raportimi.

Çdo tepriçë nga rivlerësimi njihet në të Ardhurat e tjera Gjithëpërfshirëse ('ATGj') me përjashtim të masës në të cilën teprica anulon rëniet në vlerë të mëparshme të rivlerësimit të të njëjtit aktiv, rast në të cilin kreditimi njihet në fitim ose humbje.

Çdo rënie në vlerë nga rivlerësimi njihet në fitim ose humbje, me përjashtim të masës që kjo anulon një tepriçë të mëparshme të rivlerësimit të të njëjtit aktiv, rast në të cilin debitimi njihet në ATGj. Për këtë arsye, tepricat dhe rëniet në vlerë nuk mund të netohen edhe brenda të njëjtës klasë aktivesh. Rezerva e rivlerësimit transferohet tek fitimet e mbartura përgjatë përdorimit të aktivitet.

Nëse pjesë të konsiderueshme të një aktivitet afatgjatë material kanë jetë të dobishme të ndryshme, atëherë ato njihen si aktive të ndara më vete (komponentë kryesorë) në aktivitet afatgjata materiale.

Ndërtimet në proces mbahen me kosto, pakësuar me humbjet e njohura nga zhvlerësimi (nëse ka) dhe klasifikohen në kategoritë e duhura të aktiveve afatgjata materiale kur përfundohen dhe janë të gatshme për përdorim. Kosto përfshin të gjithë shpenzimet e lidhura drejtpërdrejt me përfundimin e aktivitet. Këto shpenzime përfshijnë tarifatat profesionale, dhe për aktivitet e kualifikuara koston e huamarrjes kapitalizohen në përputhje me politikat kontabël të shoqërisë. Çdo fitim ose humbje nga nxjerrja jashtë përdorimit e një aktivitet afatgjatë material njihet në fitim ose humbje.

- *Shpenzimet e mëpasshme*

Shpenzimet e mëpasshme të një zëri të aktiveve afatgjata materiale kapitalizohen nëse pritet që shoqëria të ketë përfitime të ardhshme ekonomike nga këto shpenzime.

- *Zhvlerësimi*

Zhvlerësimi llogaritet për të anuluar shumat e rivlerësuar të aktiveve afatgjata materiale duke i zbritur vlerën e mbetur sipas metodës lineare të amortizimit, përgjatë jetës së dobishme dhe njihet në fitim ose humbje.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Jetët e dobishme të aktiveve afatgjata materiale për periudhen aktuale dhe atë krahasuese janë si më poshtë:

	2019	2018
• Përmirësimet e tokës dhe ndërtesat	5 - 65	16 - 70
• Instalime teknike, pajisje dhe makineri	3 - 55	4 - 55
• Mjete transporti	4 - 14	5 - 20
• Pajisje zyre dhe informatike	5 - 15	5 - 15

Toka dhe ndërtimet në proces nuk amortizohen.

Metodat e zhvlerësimit, jeta e dobishme dhe vlera e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi dhe rregullohen nëse është e përshtatshme.

(e) Instrumentet financiarë

- *Aktive financiare joderivative*

OST sh.a fillimisht njihet llogaritë e arkëtueshme financiare, tregtare dhe të tjera, dhe depozitat në datën që ato krijohen. Të gjithë aktivet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit, kur shoqëria bëhet palë e kushteve kontraktuale të instrumentit.

OST çregjistron një aktiv financiar kur skadojnë të drejtat kontraktuale mbi flukset e parasë së aktivitetit financiar ose kur transferon të drejtën kontraktuale për të marrë flukset e parasë nga aktiviteti financiar në një transaksion në të cilin gjithë rreziqet dhe përfitimet nga pronësia e aktivitetit financiar transferohen. Çdo interes në aktivet financiare të transferuara që krijohet apo mbahet nga shoqëria, njihet si një aktiv apo detyrim i veçantë.

Aktivitetet dhe detyrimet financiare netohen dhe paraqiten me vlerë neto në pasqyrën e pozicionit financiar atëherë dhe vetëm atëherë kur shoqëria ka një të drejtë ligjore për të netuar shumat e tyre, dhe ka për qëllim ose të shlyejë shumën neto, ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

- *Llogaritë e arkëtueshme financiare, tregtare dhe të tjerat*

Llogaritë e arkëtueshme financiare, tregtare dhe të tjera janë aktive financiare me pagesa fikse apo të përcaktueshme të cilat nuk janë të kuotuar në një treg aktiv. Aktive të tilla njihen fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot të lidhura direkt me transaksionin. Pas njohjes fillestare llogaritë e arkëtueshme tregtare dhe të tjera maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv pakësuar me humbjet nga zhvlerësimi.

Shoqëria gjithmonë mat provizionin për llogaritë e arkëtueshme në shumë të barabartë me humbjet e pritshme përgjatë gjithë jetëgjatësisë. Humbjet e pritshme për llogaritë e arkëtueshme për llogariten duke përdorur një matricë provizioni me referencë nga eksperiencia e kaluar e mosshlyerjes nga ana e klientit dhe nga një analizë e pozicionit aktual financiar të tij, e rregulluar për faktorë që janë specifike për klientin, kushtet ekonomike të përgjithshme të industrisë në të cilën klientët operojnë dhe një vlerësim i rrjedhës së parashikuar dhe aktuale të kushteve në datën e raportimit.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Shoqëria ka njohur një provizion 100% kundrejt të gjitha llogarive të arkëtueshme me 365 ditë vonesë, sepse eksperiencia historike ka treguar se këto llogari janë përgjithësisht të parekuperueshme.

Nuk ka ndodhur asnjë ndryshim në teknikat e vlerësimit apo në supozime të rëndësishme gjatë periudhës aktuale të raportimit

Shoqëria e anulon një llogari të arkëtueshme kur ka informacion që tregon se klienti është në vështirësi financiare dhe nuk ka një perspektivë realiste të rimëkëmbjes, p.sh. kur klienti është proces likuidimi ose ka hyrë në procedura të falimentimit, ose kur një llogari e arkëtueshme është mbi dy vjet e pashlyer, cilado që të ndodhë më herët.

- *Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre*

Mjetet monetare dhe ekuivalente e tyre përfshijnë mjetet monetare gjendje si dhe depozitat me afat fillestar maturimi jo më të madh se tre muaj. Llogaritë debitore bankare që përbëjnë një pjesë të menaxhimit të mjeteve monetare të shoqërisë, përfshihen në mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre në pasqyrën e flukseve monetare.

- *Detyrimet financiare joderivative*

OST fillimisht i njeh detyrimet financiare në datën e tregtimit, kur shoqëria bëhet palë e kushteve kontraktuale të instrumentit.

Shoqëria e çregjistron një detyrim financiar kur detyrimet e tij kontraktuale shlyhen ose anulohen apo përfundojnë. Aktivitetet dhe detyrimet financiare netohen dhe paraqiten me vlerë neto në pasqyrën e pozicionit financiar atëherë dhe vetëm atëherë kur Shoqëria ka një të drejtë ligjore për të netuar shumat e tyre, dhe ka për qëllim ose të shlyejë shumën neto, ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

Detyrimet financiare joderivative të shoqërisë janë si vijojnë: hua dhe llogari të pagueshme tregtare dhe të tjera. Këto detyrime financiare njihen fillimisht me vlerën e drejtë plus kosto të lidhura direkt me transaksionin.

Për huatë e marra drejtpërdrejt nga bankat ndërkombëtare të zhvillimit, norma e tregut përcaktohet duke u nisur nga perspektiva e bankave të zhvillimit dhe përgjithësisht është e barabartë me normën e kontratës, për shkak se bankat e zhvillimit përbëjnë tregun për shoqërinë.

Për fondet e financuara fillimisht nga bankat ndërkombëtare të zhvillimit dhe më pas të nën-huazuara tek OST sh.a nga Qeveria apo KESH, norma e tregut fillimisht është përcaktuar duke iu referuar normave të ofruara nga bankat ndërkombëtare të zhvillimit, me diferencën midis vlerës së drejtë në momentin e njohjes fillestare dhe çmimit të transaksionit, të konsideruar si kontribut nga aksionari dhe të kontabilizuar si rezervë rivlerësimi në kapital. Për huamarrje të tilla, përdoret gjykimi i menaxhimit në përcaktimin se Qeveria apo KESH janë duke vepruar në cilësinë e aksionarit kur nën-huazojnë fondet për OST sh.a.

Pas njohjes fillestare këto detyrime maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) Kostot e huamarrjes

Shoqeria kapitalizon kostot e huave të lidhura direkt me blerjen, ndërtimin ose prodhimin e një aktivi të kualifikuar si pjesë e kostos së atij aktivi.

(g) Provizionet

Një provizion njihet nëse, si rezultat i një ngjarjeje të shkuar, shoqeria ka një detyrim aktual ligjor apo konstruktiv, i cili mund të vlerësohet në mënyrë të besueshme dhe është e mundur që flukse dalëse të përfitimeve ekonomike do të përdoren për shlyerjen e detyrimit. Provizionet përcaktohen duke skontuar flukset e pritshme të ardhshme të parasë me një normë para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe për rreziqet specifike të detyrimit. Amortizimi i zbritjes në kohë njihet si kosto financiare.

(h) Grantet

Grantet njihen fillimisht si të ardhura të shtyra kur ka një siguri të arsyeshme se ato do të merren dhe që shoqeria do të jetë në përputhje me kushtet që i janë bashkëngjitur atyre. Grantet që kompensojnë shpenzimet e ndodhura të Shoqërisë, njihen në mënyrë sistematike në fitim ose humbje në të njëjtën periudhë në të cilën ndodhin shpenzimet. Grantet që kompensojnë koston e aktiveve të Shoqërisë, njihen në mënyrë sistematike në fitim ose humbje përgjatë jetës së dobishme të aktivitetit.

(i) Kapitali aksionar dhe dividendët

- *Kapitali aksionar*

Aksionet e zakonshme klasifikohen si kapital. Kapitali aksionar njihet me vlerën nominale.

- *Dividendët*

Shpërndarja e dividendëve për aksionarin njihet në pasqyrat financiare të shoqërisë si detyrim në periudhën në të cilën janë aprovuar nga aksionari i OST sh.a.

(j) Zhvlerësimi i aktiveve jo-financiare

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të Shoqërisë, përveç inventarëve dhe aktiveve tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka të dhëna për zhvlerësimin e tyre. Nëse ka të dhëna të tilla atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitetit.

Vlera e rikuperueshme e një aktivi është më e madhja midis vlerës së tij në përdorim dhe vlerës së tij të drejtë minus kostot e shitjes. Gjatë vlerësimit të vlerës në përdorim, flukset e ardhshme të pritura të parasë skontojnë në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivitetin. Me qëllim që të testohet zhvlerësimi, aktivitetet që nuk mund të testohen individualisht janë grupuar bashkë në grupin më të vogël të aktiveve që gjeneron flukse hyrëse të parave nga përdorimi i vazhdueshëm i aktiveve që janë kryesisht të pavaruara nga flukset hyrëse të aktiveve të tjera ose grupeve të tjera të aktiveve (njësia e gjenerimit të parasë ose 'NJGJP').

Një humbje nga zhvlerësimi njihet nëse vlera kontabël e një aktivi ose e NJGJP-së së tij tejkalon vlerën e tij të rikuperueshme. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Humbjet nga zhvlerësimi të njohura në lidhje me NJGJP-të shpërndahen duke pakësuar vlerat kontabël të aktiveve në njësi (grupin e njësive) në mënyrë përpjestimore.

Humbjet nga zhvlerësimi vlerësohen në çdo datë raportimi nëse ka ndonjë tregues që humbja është zvogëluar apo nuk ekziston më. Një humbje nga zhvlerësimi rimerret nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet e përdorura për të përcaktuar vlerën e rikuperueshme. Një humbje nga zhvlerësimi rimerret vetëm deri në masën që vlera kontabël e aktivitetit nuk tejkalon vlerën kontabël që do të ishte përcaktuar pasi të zbritej amortizimi, nëse nuk do të ishte njohur ndonjë humbje nga zhvlerësimi.

(k) Zhvlerësimi i aktiveve financiare

Modeli i zhvlerësimit në SNRF 9 bazohet në modelin e humbjeve të pritshme ("ECL") dhe zëvendëson modelin e humbjeve të pësuar të SNK 39, duke rezultuar në njohjen e një provigjioni humbjesh përpara se të ndodhë humbja e kredisë. Sipas kësaj qasje, Shoqëria merr në konsideratë kushtet aktuale dhe informacionin e arsyeshëm që është në dispozicion pa kosto ose përpjekje të panevojshme gjatë vlerësimit të humbjeve të pritura të kredisë. SNRF 9 përcakton një "Qasje të përgjithshme" për zhvlerësimin. Modeli ECL zbatohet për instrumentet financiare të regjistruara me koston e amortizuar ose me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse. Parimi udhëzues i modelit ECL është të pasqyrojë modelin e përgjithshëm të përkeqësimit, ose përmirësimit, në cilësinë e kredisë së instrumenteve financiare. Një aktiv financiar i mbajtur jo me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes vlerësohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidence objektive që ai është zhvlerësuar. Një aktiv financiar zhvlerësohet nëse të dhëna objektive tregojnë se ka ndodhur një ngjarje e cila ka sjelle humbje pas njohjes fillestare të aktivitetit, dhe kjo ngjarje ka pasur efekt negativ mbi flukset monetare të parashikuara nga ai aktiv që mund të matet në mënyrë të besueshme.

Qasja e përgjithshme

Bazuar në "Qasje-n e përgjithshme", një provizion për humbjet e pritshme të kredisë njihet për një instrument financiar nëse ka patur një rritje të konsiderueshme të riskut të kredisë (e matur duke përdorur probabilitetin jetëgjatë të falimentimit) që nga njohja fillestare e aktivitetit financiar. Nëse në datën e raportimit, risku i kredisë për një instrument financiar nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë njihet një provigjion për humbjet e pritura 12 mujore të kredisë. Me fjalë të tjera, "Qasja e përgjithshme" ka dy baza për të matur humbjet e pritura të kredisë:

- a) Humbja e pritur 12 mujore e kredisë është pjesa e humbjeve të pritura të kredisë gjatë gjithë jetës që paraqesin humbjet e pritshme të kredisë që rezultojnë nga ngjarjet e falimentimit të një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.
- b) Humbjet e pritura gjatë gjithë jetës është humbja e pritur e kredisë që rezulton nga të gjitha ngjarjet e mundshme të falimentimit gjatë jetës së pritshme të një instrumenti financiar.

Në përcaktimin e zhvlerësimit sipas "Qasjes së thjeshtuar", Shoqëria përdor humbjen historike të probabilitetit të mospagimit, kohën e arkëtimit dhe shumën e humbjes së shkaktuar. Kjo normë më pas korrigjohet sipas gjykimit të drejtuesve, nëse kushtet aktuale ekonomike dhe të kredidhënies, janë të tilla që, humbjet aktuale ka të ngjarë të jenë më të mëdha ose më të vogla se sa sugjerohet nga tendencat historike.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Humbjet njihen në fitim ose humbje dhe paraqiten në një llogari provizioni që pakëson llogaritë e arkëtueshme. Kur një ngjarje e mëvonshme sjell zvogëlimin e humbjes nga zhvlerësimi, ky zvogëlim rimerret në fitim humbje.

(l) Njohja e të ardhurave

Kompania është e përfshirë në transmetimin e energjisë, si dhe kryerjen e shërbimeve të lidhura. Të ardhurat nga shërbimet e transmetimit njihen kur transmetimi i energjisë ndodh, bazuar në sasinë e vërtetë të energjisë së injektuar në rrjetin e shpërndarjes, matur në pikën e shpërndarjes.

Të ardhurat përfaqësojnë vlerën fikse ose të përcaktueshme të çfare është marrë në këmbim ose është e arkëtueshme. Të ardhurat njihen me shumat e faturuara për konsumatorët dhe përjashtojnë tatimin mbi vlerën e shtuar, kthimet, zbritjet dhe skontimet.

(m) Të ardhura dhe shpenzime financiare

Të ardhurat financiare përfshijnë të ardhurat e interesit nga fondet e investuara dhe fitimet nga kursi i këmbimit. Të ardhurat nga interesi njihen në fitim ose humbje kur maturohen, duke përdorur metodën e interesit efektiv. Fitimet dhe humbjet nga kursi i këmbimit raportohen mbi bazë neto. Shpenzimet financiare përfshijnë shpenzimet e interesit mbi kreditë. Kostot e huave që nuk janë direkt të lidhura me blerjen, ndërtimin ose prodhimin e një aktivi të kualifikuar njihen në fitim ose humbje me metodën e interesit efektiv.

(n) Tatim mbi fitim

Shpenzimi i tatimit mbi fitimin përfshin tatimin për periudhën dhe tatimin e shtyrë. Tatimi mbi fitimin e periudhës dhe tatimi i shtyrë njihen drejtpërdrejt në fitim ose humbje përveç rasteve kur lidhen me zëra që njihen drejtpërdrejt në kapital, ose në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse. Tatimi mbi fitimin e periudhës është tatimi i pritshëm për t'u paguar ose arkëtuar mbi të ardhurat e tatueshme të vitit, duke përdorur normat tatimore në fuqi në datën e raportimit, dhe çdo rregullim të tatimit të pagueshëm nga vitet e mëparshme. Tatimi i shtyrë njihet, duke marrë në konsideratë diferencat e përkohshme midis vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime të raportimit financiar dhe vlerës së përdorur për qëllime tatimore. Tatimi i shtyrë nuk njihet për njohjen fillestare të aktiveve apo detyrimeve në një transaksion që nuk është një kombinim biznesi, dhe që nuk ndikon fitimin ose humbjen kontabël dhe as atë tatimore.

Matja e tatimit të shtyrë reflekton pasojat tatimore që do të ndjekin mënyrën në të cilën shoqëria pret, në fund të periudhës raportuese, për të rimarrë ose shlyer vlerën kontabël neto të aktiveve dhe detyrimeve të saj.

Tatimi i shtyrë llogaritet me normat tatimore që priten të jenë të zbatueshme ndaj diferencave të përkohshme kur ato rimerren, bazuar në legjislacionin në fuqi në datën e raportimit.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Aktivet dhe detyrimet e shtyra tatimore netohen mes tyre nëse ekziston një e drejtë e rregulluar me ligj për të netuar detyrimet dhe aktivet tatimore të periudhës, dhe kur ato lidhen me tatime që vendosen nga i njëjti autoritet tatimor mbi të njëjtin subjekt tatimor, ose mbi subjekte të ndryshme tatimore, por që kanë për qëllim të shlyejnë detyrimet dhe aktivet tatimore të periudhës në baza neto, ose aktivet dhe pasivet e tyre tatimore do të realizohen në të njëjtën kohë.

Taksat e tjera që rrjedhin nga shpërndarja e dividendëve nga Grupi njihen në të njëjtën kohë si detyrimi për të paguar dividendin e lidhur me të.

Një aktiv tatimor i shtyrë për humbje tatimore të papërdorura, njihet deri në masën që është e mundshme që të ekzistojnë përfitime të ardhshme të tatueshme kundrejt të cilave diferencat e përkohshme mund të përdoren. Aktivet tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë raportimi dhe reduktohen në masën që nuk është më e mundshme që përfitimi tatimor në lidhje me to të realizohet.

(o) Qiratë

Qiratë në të cilat një pjesë e rëndësishme e rreziqeve dhe përfitimeve të pronësisë mbahen nga qiradhënësi klasifikohen si qira operative. Pagesat e qirave operative (pasi zbriten stimujt e pranuar nga qiradhënësi) njihen me metodën lineare në fitim ose humbje përgjatë periudhës së qirasë.

(p) Përfitimet e punonjësve

- *Fondet e sigurimeve shoqërore dhe të shëndetit*

Sipas legjislacionit shqiptar në fuqi shoqëria është e detyruar të kryejë kontribute fikse për llogari të punonjësve në një fond të administruar nga Qeveria. Të gjitha këto pagesa/detyrime njihen si shpenzim në periudhën të cilës i përkasin.

- *Përfitimet në përfundim të marrëdhënieve të punës*

Përfitimet në përfundim të marrëdhënieve të punës njihen si shpenzim kur shoqëria është e angazhuar dukshëm, pa mundësi reale tërheqjeje dhe kur njëj kosto ristrukturimi. Nëse përfitimet nuk pritet të zgjidhen tërësisht brenda 12 muajve nga data e raportimit, atëherë ato skontoohen.

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut

5.1 Klasifikimet kontabël dhe vlera e drejtë

OST nuk ka paraqitur vlerat e drejta të aktiveve financiare të tilla si të arkëtueshme dhe të pagueshme tregtare afatshkurtër, sepse vlera e tyre kontabël është një përafrim i arsyeshëm i vlerës së drejtë.

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

5.1.1 Aktive financiare që nuk maten me vlerë të drejtë

Vlera e drejtë e mjeteve monetare dhe ekuivalentëve, të arkëtueshmeve tregtare dhe të tjera të arkëtueshme vlerësohet të jetë e përafërt me vlerën e tyre kontabël duke qënë se janë instrumente afatshkurtër ose që nuk mbartin interes.

5.1.2 Detyrimet financiare që nuk maten me vlerë të drejtë

OST është palë në kontrata për hua afatgjata dhe drejtimi ka kryer analiza për të përcaktuar vlerën e tyre të drejtë.

Tabela e mëposhtme tregon vlerat kontabël dhe vlerat e drejta të huave në 31 dhjetor 2019 dhe 2018:

	Më 31 dhjetor 2018		Më 31 dhjetor 2018	
	Vlera kontabël	Vlera e drejtë	Vlera kontabël	Vlera e drejtë
Huatë	30,331,789,687	29,495,031,338	29,544,906,926	28,843,222,381

Vlera e drejtë është vlerësuar si vlera aktuale e flukseve monetare të ardhshme, të skontuara me normën e interesit të huave të ngjashme në datën e raportimit. Normat e interesit të përdorura për të skontuar flukset e ardhshme më 31 dhjetor 2019 janë në intervalin prej 1.07% deri në 5.38% (2018: 1.16% deri 4.12%) dhe janë përcaktuar duke përdorur perspektivën e bankave të zhvillimit.

Normat e tregut në datat e raportimit që janë përdorur në llogaritje, janë përcaktuar duke u bazuar në normat e ofruara nga bankat e zhvillimit. Drejtimi arriti në përfundimin se nuk ka në dispozicion të dhëna publike për tregun që mund të përdoren pa rregullime të rëndësishme në përcaktimin e vlerave të duhura të drejta të huave afatgjata. Një numër rreziqesh dhe rrethanash ndikojnë në përcaktimin e vlerave të drejta të këtyre instrumenteve financiare, duke përfshirë shumën e instrumentit financiar, maturitetin, klasifikimin e kredive, llojin e interesit, monedhës, qëllimin e kredisë, garancive, mjedisin ekonomik në të cilin palët e instrumentave financiarë veprojnë, dhe vet riskut të mos performimit.

Për shkak të mungesës së të dhënave të drejtpërdrejta të vëzhgueshme të tregut në lidhje me rreziqet dhe rrethanat e këtyre instrumenteve financiare, vlera e drejtë e paraqitur më lart mund të konsiderohet vetëm si e përafërt e arsyeshme për vlerën e drejtë dhe për të përmbushur kriteret për klasifikim në nivelin e tretë të hierarkisë së vlerës së drejtë. Edhe pse shoqëria konsideron se vlerat e drejta të vlerësuara janë të sakta, përdorimi i metodologjive dhe supozime të ndryshme mund të rezultojë në vlera të drejta të ndryshme.

5.2 Menaxhimi i riskut financiar

Shoqëria është e ekspozuar ndaj rreziqeve të mëposhtme që vijnë prej aktiveve dhe detyrimeve financiare:

- Risku i kreditimit;
- Risku i tregut;
- Risku i likuiditetit.

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

Funksioni i menaxhimit të riskut brenda shoqërisë kryhet duke marrë në konsideratë risqet financiare (të kredisë, tregut, monedhës, likuiditetit dhe normës së interesit), risqet operacionale dhe risqet ligjore. Objektivi kryesor i funksionit të menaxhimit të riskut financiar është të vendosë limite risku, dhe më tej të sigurohet se ekspozimi ndaj risqeve mbahet brenda këtyre limiteve. Funksionet e riskut operacional dhe ligjor janë parashikuar të sigurojnë funksionimin e duhur të politikave dhe procedurave të brendshme për të minimizuar risqet operacionale dhe ligjore. Shoqëria operon në kushtet e një krize globale financiare dhe ekonomike me zhvillime dinamike. Përshtjellimi i mëtejshëm i saj mund të ketë impakt negativ në pozicionin financiar të shoqërisë. Drejtimi kryen monitorime të rregullta mbi të gjitha pozicionet e aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve, si edhe zhvillimeve të tregjeve ndërkombëtare. Bazuar në këtë, drejtimi analizon përfitueshmërinë, likuiditetin dhe koston e fondeve dhe kërkon të implementojë masat e duhura në lidhje me riskun e kreditimit, riskun e tregut (kryesisht të normës së interesit) dhe riskun e likuiditetit, duke limituar kështu efektet e mundshme negative. Për më tepër, OST është financuar nga bankat ndërkombëtare të zhvillimit apo nën-huazuar nga Qeveria ose palët e lidhura (si KESH). Në këtë mënyrë, OST i përgjigjet sfidave të mjedisit të tregut duke ruajtur pozicione të qëndrueshme kapitali.

5.2.1 Risku i kreditimit

OST ekspozohet ndaj riskut të kreditimit, i cili është risku që njëra nga palët në një aktiv financiar të shkaktojë humbje financiare për palën tjetër duke dështuar në shlyerjen e një detyrimi. Ekspozimi kryesor i shoqërisë ndaj riskut të kreditimit lind për shkak të të arkëtueshmeve financiare, tregtare dhe të tjera.

Maksimumi i ekspozimit të OST ndaj riskut të kredisë për kategori të aktiveve financiare dhe për kundërparti, përpara kolateraleve dhe shtesave të tjera është si vijon:

Risku i kredise	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Mjete monetare në bankë	1,422,202,380	379,520,605
Llogari të arkëtueshme		
- Shoqëri private	193,108,017	271,551,039
- Shoqëri të zotëruara nga shteti	13,803,441,133	13,046,892,089
Hua dhe llogari të arkëtueshme	33,570,658	34,108,058
Llogari të arkëtueshme nga personeli	1,766,108	2,256,039
Parapagime për furnitore	570,669,944	104,489,091
Tatim në burim (paguar teper)	1,270,696	-
Tvsh e arkëtueshme	14,451,592	469,573,264
Te tjera	755,672,344	869,792,664
Ekspozimi total ndaj riskut të kredisë	16,796,152,873	15,178,182,849

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

- *Menaxhimi i riskut të kreditimit*

Shoqeria ekspozohet ndaj riskut të kreditimit në aktivitetet e tij të përditshme, sepse mundet që klientët e tij të dështojnë në plotësimin e detyrimeve financiare. OST strukturon nivelet e riskut të kreditimit që merr përsipër duke vendosur limite ndaj shumave të pranuar të riskut në lidhje me kundërpartitë. Limitet në nivel të riskut të kreditimit aprovohen rregullisht nga drejtimi. Këto risqe monitorohen mbi baza përsëritëse dhe janë subjekt i rishikimeve vjetore apo edhe më të shpeshta.

- *Përqëndrimi i riskut të kreditimit*

OST ekspozohet ndaj përqëndrimit të riskut të kreditimit. Drejtimi monitoron përqëndrimin e riskut të kreditimit por përballet me vështirësi në aplikimin e praktikave më të mira të politikave të menaxhimit përkundrejt ekspozimit të Shoqërisë ndaj këtij risku. Përqëndrimi kryesor ka të bëjë me OSHEE Sh.a. Në këto kushte, masat e diversifikimit janë të vështira të aplikohen. Më 31 dhjetor 2019, balancat e arkëtueshme nga OSHEE Sh.a përfaqësojnë 81% të ekspozimit maksimal total ndaj riskut të kreditimit (2018: 86%).

Depozitat bankare të shoqërisë mbahen në shtatë banka në vend (2018: gjashtë banka në vend).

- *Të arkëtueshmet e zhvlerësuara*

Të arkëtueshmet për të cilat shoqëria përcakton se është e mundshme që nuk do të jetë në gjendje të mbledhë shumat përkatëse në përputhje me termat kontraktuale të marrëveshjes/(ve) zhvlerësohen.

Të arkëtueshmet në vonesë por të pa zhvlerësuara më 31 dhjetor 2019 dhe 2018, lidhen kryesisht me shumën të arkëtueshme nga OSHEE, një entitet i kontrolluar nga qeveria shqiptare, për shitjet e bëra në 2019 dhe vitet paraardhëse. Për të përmirësuar arkëtimet dhe ulur humbjet në rrjetin e shpërndarjes, disa veprime u ndërmorën nga OSHEE dhe Qeveria Shqiptare të cilat u materializuan në Ligjin nr.170/2014 për ratifikimin e marrëveshjes së huasë ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe bankës ndërkombëtare për rindërtim dhe zhvillim për financimin e projektit për rimëkëmbjen e sektorit të energjisë elektrike. OSHEE ka detyrimin t'i paguajë plotësisht shumat me vonesë OST por nuk mund të paguajë më pak se skeduli i miratuar në këtë ligj. Për më tepër, gjatë vitit 2016 dy vendime të ERE (Vendimi nr.111, datë 01.07.2016 dhe vendimi nr.190 datë 22.12.2016, gjatë vitit 2017 (vendimi nr 211 date 28.12.2017) si dhe gjatë vitit 2018 (vendimi nr 266 date 21.12.2018), detyrojnë OSHEE sh.a që përveç shlyerjes së detyrimeve korente, të kryejë edhe pagesat ndaj OST sh.a nga detyrimet e prapambetura për qëllime të pagesave të kredive nga OST sh.a.

Gjithashtu, OST pret të kompensojë një pjesë të të arkëtueshmeve në vonesë nga OSHEE ndaj huave dhe të pagueshmeve me KESH. Shumat që do kompensohen ende nuk janë përcaktuar dhe marrëveshja mes palëve është subjekt i vendimmarrjes të Këshillit të Ministrave. Bazuar në Urdhrin e Kryeministrit nr. 17, datë 23.01.2018 “Për ngritjen e Shoqërisë të punës ndër-institucional për Ristrukturimin Financiar të Shoqërive Publike në sektorin Energjitik”.

OST sh.a. ka qenë e angazhuar së bashku me institucionet e Kryeministrit, MEI, MFE, Drejtorisë së Përgjithshme të Taksave, OSHEE, KESH, për të zgjidhur problemin e detyrimeve që krijohen midis palëve.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

Në mënyrë të veçantë, ky grup është në fazën e specifikimit të të gjitha detyrimeve të ndërsjellta që pastaj do të kalojnë përmes akteve normative.

Lëvizjet në zhvlerësimin e llogarive të arkëtueshme janë paraqitur më poshtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Gjendja më 1 janar	115,828,038	3,121,331
Humbje nga zhvlerësimi me 1 janar	-	92,710,331
Humbje nga zhvlerësimi me 31 dhjetor	112,647,456	19,996,376
Gjendja më 31 dhjetor	228,475,494	115,828,038

Tabela në vijim paraqet profilin e rrezikut të llogarisë së arkëtueshme dhe të tjera, bazuar në matricën e provizionit të Shoqërisë.

Duke qenë se eksperiencia historike e humbjes për Shoqërinë nuk tregon modele humbjeje të konsiderueshme për segmente të ndryshme të klientëve, provizioni që bazohet në statusin me vonesë nuk bën një dallim midis bazës së ndryshme të klientëve të Shoqërisë për entitetet private.

Në lidhje me gjendjet e OSHEE dhe KESH vlerësimi ka qenë individual.

Llogaritë e arkëtueshme më 31 Dhjetor 2019 (përfshirë OSHEE-në dhe KESH-in)

Përcaktori humbjen e pritshme	Më pak se 365 ditë me vonesë	Më shumë se 365 ditë me vonesë
Shumat e pa paguara në ditën e raportimit	158,366,264	0
Norma e humbjes së pritshme të kreditit	1.94%	100%
Provizioni i humbjes së pritshme të kreditit	3,072,306	0

Llogaritë e arkëtueshme më 31 Dhjetor 2018 (përfshirë OSHEE-në dhe KESH-in)

Përcaktori humbjen e pritshme të kreditit	Më pak se 365 ditë me vonesë	Më shumë se 365 ditë me vonesë
Shumat e papaguara në ditën e raportimit	279,113,343	85,543,841
Norma e humbjes së pritshme të kreditit	2.94%	100%
Provizioni i humbjes së pritshme të kreditit	8,213,629	85,543,841

Llogaritë e arkëtueshme më 31 Dhjetor 2019 për OSHEE-në dhe KESH-in

	Monedha	Vlerësimi i Moody's	Faza e klasifikimit	EAD në monedhë vendase	Humbja e prishme(12 muaj) në monedhë vendase
OSHEE	Lek	B2	Faza 1	78,139,294	679,265
KESH	Lek	B2	Faza 1	14,624,620,450	127,131,922
TOTALI					127,811,188

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

Llogaritë e arkëtueshme më 31 Dhjetor 2018 për OSHEE-në dhe KESH-in

	Monedha	Vlerësimi i Moody's	Faza e klasifikimit	EAD në monedhë vendase	Humbja e prishme (12 muaj) në monedhë vendase
OSHEE	Lekë	B2	Faza 1	13,102,912,528	21,619,806
KESH	Lekë	B2	Faza 1	73,069,514	120,565
TOTALI					21,740,371

- *Politika e fshirjes*

OST fshin balancat e të arkëtueshmeve (dhe çdo fond lidhur me humbje nga zhvlerësimi) kur drejtimi vendos se të arkëtueshmet janë të pambledhshme. Ky vendim arrihet pasi konsiderohen informacione të tilla si masat domethënëse që janë ndërmarrë për rikuperimin e shumës, dhe se nuk ka mundësi të tjera për mbledhjen e balancave të papaguara.

- *Kolaterali*

Përgjithësisht nuk mbahet kolateral ndaj të arkëtueshmeve dhe më 31 dhjetor 2019 dhe 2018 nuk është mbajtur ndonjë kolateral i tillë.

5.2.1 Risku i tregut

Risku i tregut është risku nga humbja që rezulton prej ndryshimeve në çmimet e tregut të brendshëm, kurset e këmbimit dhe normat e interesit. Niveli i riskut të tregut ndaj të cilit ekspozohet shoqëria në një moment të caktuar ndryshon në varësi të kushteve të tregut, pritshmërive për çmimet e ardhshme ose ndryshimet në normat e tregut dhe përbërjen e aktiveve fizike dhe portofolit të kontratave.

Drejtimi cakton limite mbi vlerat e riskut që mund të pranohen, të cilat monitorohen mbi baza mujore. Megjithatë, përdorimi i kësaj qasje nuk parandalon humbjet jashtë këtyre limiteve në rast të ndryshimeve më të rëndësime të tregut.

- *Risku i kursit të këmbimit*

Risku i kursit të këmbimit rrjedh prej faktit që të ardhurat e shoqërisë dhe pjesa më e madhe e të arkëtueshmeve janë të shprehura në LEK, ndërsa pjesa më e madhe e huave të OST janë shprehur në monedhë të huaj (përfshirë EUR, USD, CHF, YEN dhe KRW). Risku është që vlera e flukseve të parasë në monedhë funksionale që lind prej ripagimit të huave dhe interesave respektivë do të ndryshojë si rezultat i lëvizjeve në kurset e këmbimit, të cilat mund të ndikojnë në mënyrë domethënëse fitimet e shoqërisë.

Në lidhje me riskun e kursit të këmbimit, drejtimi vendos limite mbi nivelin e ekspozimit për monedhë dhe në total.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

5.2.2 Risku i tregut (vazhdim)

Tabela më poshtë përfshin vetëm aktivet dhe detyrimet monetare dhe përmbledh ekspozimin e OST ndaj kurseve të këmbimit në datën e raportimit:

	Më 31 dhjetor 2019		
	Aktive financiare monetare	Detyrime financiare monetare	Pozicioni neto i bilancit
EUR	1,019,992,672	(23,976,141,217)	(22,956,148,546)
USD	846,848	(2,934,617,795)	(2,933,770,948)
CAD	1,805	-	1,805
KRW	-	(2,478,096,197)	(2,478,096,197)
CHF	-	(969,330,252)	(969,330,252)
YEN	-	(575,286,579)	(575,286,579)
Totali	1,020,841,325	(30,933,472,041)	(29,912,630,716)

	Më 31 dhjetor 2018		
	Aktive financiare monetare	Detyrime financiare monetare	Pozicioni neto i bilancit
EUR	1,081,142,063	(23,784,302,853)	(22,703,160,790)
USD	265,473	(2,606,735,319)	(2,606,469,846)
CAD	4,092	-	4,092
KRW	-	(2,470,279,930)	(2,470,279,930)
CHF	-	(1,037,921,598)	(1,037,921,598)
YEN	-	(570,118,963)	(570,118,963)
Totali	1,081,411,628	(30,469,358,663)	(29,387,947,035)

Kurset e këmbimit të përdorura për përkthimin e aktiveve dhe detyrimeve monetare të shprehura në monedhë të huaj më 31 dhjetor 2019 dhe 2018 janë si vijon:

<i>Në LEK:</i>	2019	2018
EUR	121.77	123.42
USD	108.64	107.82
CHF	112.30	109.60
100 YEN	100.09	98.00

Menaxhimi i riskut të kurseve të këmbimit plotësohet përmes monitorimit të ndjeshmërisë së aktiveve dhe detyrimeve financiare të shoqërisë ndaj skenarëve të ndryshëm standarde dhe jo standarde të kurseve të këmbimit. Skenarët standardë që konsiderohen në mënyrë të rregullt përfshijnë një rritje ose rënie paralele në kurset e këmbimit prej 100 pikësh bazë (pb).

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

5.2.2 Risku i tregut (vazhdim)

Një analizë e ndjeshmërisë së shoqerise ndaj një rritjeje ose rënieje në vlerën e lekut përkundrejt monedhave të huaja (duke supozuar se nuk ka lëvizje asimetrike dhe një pozicion financiar të qëndrueshëm) është si vijon:

	2019		2018	
	100 bp rritje	100 bp ulje	100 bp rritje	100 bp Ulje
Efekti i parashikuar në fitim /(humbje)	(299,126,307)	299,126,307	(293,879,470)	293,879,470

• *Risku i normës së interesit*

OST ekspozohet ndaj riskut të normave të interesit sepse vlera e drejtë e huave me normë fikse dhe flukset e parasë të lidhura me huatë me norma të ndryshueshme do të variojnë me ndryshimin e normave të interesit. Shënimi 14 detajon normat e interesit mbi huatë e OST. Tabela paraqet shumat e agreguara të aktiveve dhe detyrimeve financiare me vlerë kontabël, të kategorizuara sipas afatit më të hershëm midis rëzimit të interesit kontraktual dhe datës së maturitetit.

<i>Në LEK</i>	Nga 1 deri në 12 muaj	Nga 12 muaj në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali
Detyrimet me 31 dhjetor 2019				
Llogari të pagueshme e të tjera	16,796,152,873	-	-	16,796,152,873
Kredi dhe hua	(19,952,746,819)	(7,295,220,380)	(10,324,672,228)	(37,572,639,427)
Totali i pagesave të ardhshme	(3,156,593,946)	(7,295,220,380)	(10,324,672,228)	(20,776,486,554)
Detyrimet me 31 dhjetor 2018				
Llogari të pagueshme e të tjera	15,178,182,849	-	-	15,178,182,849
Kredi dhe hua	(18,105,445,549)	(6,996,133,014)	(11,742,349,593)	(36,843,928,156)
Totali i pagesave të ardhshme	(2,927,262,700)	(6,996,133,014)	(11,742,349,593)	(21,665,745,307)

Menaxhimi i riskut të normës së interesit kundrejt limiteve të hendekut të normës së interesit plotësohet nga monitorimi i ndjeshmërisë së asetëve dhe detyrimeve financiare të shoqerise kundrejt skenarëve standarde dhe jo-standarde të normës së interesit. Skenarët standardë që konsiderohen në bazë të rregullt përfshijnë një rritje ose ulje paralele prej 100 pikësh bazë në të gjitha kurbat e interesit.

Një analizë e ndjeshmërisë së shoqerise përballë një rritjeje ose një rënieje në normat e interesit (duke supozuar që nuk do të ketë asnjë lëvizje asimetrike dhe qëndrim konstant te pozicionit financiar) është si më poshtë:

Viti	2019		2018	
	100 bp rritje	100 bp ulje	100 bp rritje	100 bp Ulje
Efekti i parashikuar ne fitim /(humbje)	(207,764,866)	207,764,866	(216,657,453)	216,657,453

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

5.2.2 Risku i tregut (vazhdim)

- *Risku i çmimeve të tjera*

Çmimi i kapitalit

OST sh.a nuk ka ekspozim ndaj riskut të çmimit të kapitalit sepse nuk mban aktive financiare që përmbajnë elementë kapitali në datën e raportimit. Nuk është politikë e shoqërisë që të blejë instrumenta të tillë dhe të ekspozohet si rrjedhim ndaj riskut të çmimit të lidhur me lëvizjet në treguesit e tregut të kapitalit.

Tarifat e transmetimit

Sipas modelit aktual të tregut të energjisë, shoqëria faturon vetëm një tarifë fikse për çdo njësi energjie të transmetuar. Tarifat e transmetimit dhe vlerësimi i kërkesës për energji në tregun lokal janë veçanërisht të rëndësishëm për OST në këto rrethana. Tarifa e transmetimit që OST do të jetë në gjendje të zbatojë janë objekt i miratimit nga Enti Rregullator i Energjisë në Shqipëri, duke krijuar në këtë mënyrë risk çmimi.

5.2.3 Risku i likuiditetit

Risku i likuiditetit përcaktohet si risku që njësi të ndeshë vështirësi në shlyerjen e detyrimeve të saj financiare. OST është ekspozuar ndaj kërkesave ditore për përdorim të burimeve të veta të parasë kryesisht për të paguar shpenzimet operative të ndodhura në aktivitetin e saj të zakonshëm dhe për të shlyer kreditë. Nga ana tjetër, shoqëria përballlet me vonesa të konsiderueshme në arkëtimet e shitjeve me kredi që i ka bërë OSHEE Sh.a. për shërbimin e transmetimit të energjisë. Drejtimi monitoron çdo muaj parashikimet e flukseve të parasë.

Procesi i adoptuar nga drejtuesit për menaxhimin e likuiditetit përfshin edhe vendosjen e kufizimeve ndaj degëve për shpenzimet në lidhje me aktivitetet e përditshme si shërbimet, furnizimet, investimet, shtyrjen e pagesave ndaj disa kreditorëve, riskedulimin e marrëveshjeve midis palëve dhe parashikimin e pagesave të kredive duke siguruar që këto të jenë të mbuluara.

Tabela e mëposhtme tregon detyrimet më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018 sipas maturimit të tyre të kontraktuar. Shumat e paraqitura në tabelën e maturimit janë fluksete kontraktuara të skontuara të parasë. Kur shuma e pagueshme nuk është fikse, shuma që paraqitet është përcaktuar duke iu referuar kushteve që kanë ekzistuar në datën e raportimit. Pagesat në monedhë të huaj janë konvertuar me kursin ditor të këmbimit në datën e raportimit.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

5. Instrumentet financiarë - Vlera e drejtë dhe menaxhimi i riskut (vazhdim)

5.2.3 Risku i likuiditetit (vazhdim)

Analiza e maturitetit të detyrimeve financiare më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018 është si vijon:

<i>Ne lekë</i>	Nga 1 deri në 12 muaj	Nga 12 muaj në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali
Detyrimet me 31 dhjetor 2019				
Llogari të pagueshme e të tjera	(6,946,076,823)	(294,771,906)	-	(7,240,848,729)
Kredi dhe hua	(13,006,669,996)	(7,000,448,474)	(10,324,672,228)	(30,331,790,698)
Totali i pagesave të ardhshme	(19,952,746,819)	(7,295,220,380)	(10,324,672,228)	(37,572,639,427)
Detyrimet me 31 dhjetor 2018				
Llogari të pagueshme e të tjera	(7,090,745,624)	(208,275,983)	-	(7,299,021,607)
Kredi dhe hua	(11,014,699,925)	(6,787,857,031)	(11,742,349,593)	(29,544,906,549)
Totali i pagesave të ardhshme	(18,105,445,549)	(6,996,133,014)	(11,742,349,593)	(36,843,928,156)

5.3 Manaxhimi i Kapitalit

Objektivat e shoqërisë në manaxhimin e kapitalit janë të ruajë aftësinë e saj për vijimësi të biznesit me qëllim sigurimin e kthimeve për aksionarët dhe të përfitimeve për grupet e tjera të interesit dhe të mbajë një strukturë optimale të kapitalit e cila mundëson reduktimin e kostos së kapitalit.

Njëlloj me shoqëritë e tjera në industri, OST monitoron kapitalin bazuar në raportin e detyrimeve ndaj kapitalit. Ky raport llogaritet si totali i detyrimeve pjesëtuar me kapitalin nën drejtim. Shoqëria konsideron si total kapitali, kapitalin e paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar.

	2019	2018
Totali i detyrimeve	40,195,508,902	39,626,935,001
Kapitali	31,766,283,251	31,155,210,375
	127%	127%

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

6. Aktive afatgjata materiale

	Toka & Ndertesa	Makineri e Pajisje	Automjete	Pajisje Zyre	Investim ne proces	Total
Gjendja më 31 dhjetor 2017	4,953,318,023	47,371,759,283	556,428,788	830,410,819	4,160,911,704	57,872,828,616
Sistemime per efektin e kapitalizimit te interesave	-	-	-	-	(10,359,810)	(10,359,810)
Shtesa blerje te reja	1,922,337	18,000	-	627,400	5,618,353,342	5,620,921,079
Riklasifikime dhe shtesa te tjera	234,421,133	2,543,824,566	-	175,935,792	(2,950,647,851)	3,533,640
Transferime ne aktive afatgjate jo materiale	-	-	-	-	(327,667,742)	(327,667,742)
Riklasifikime ne aktive te tjera	-	-	-	-	(810,891,709)	(810,891,709)
Nxjerrje jashte perdorimit	(477,938)	(13,409,460)	(100,000)	(7,622,960)	-	(21,610,358)
Kalime nga (në) magazina (riklasifikime)	-	-	-	-	(12,639,824)	(12,639,824)
Gjendja më 31 dhjetor 2018	5,189,183,555	49,902,192,388	556,328,788	999,351,051	5,667,058,111	62,314,113,894
Sistemime per efektin e rivleresimit	165,803,374	(7,172,017,515)	(151,646,272)	(408,572,654)	10,960,116	(7,555,472,950)
Sistemime per efektin e kapitalizimit te interesave	-	-	-	-	(37,536,621)	(37,536,621)
Shtesa blerje te reja	1,085,308	2,056,980	-	973,392	1,794,094,042	1,798,209,722
Riklasifikime dhe shtesa te tjera	39,314,152	1,755,088,662	-	121,526,918	(1,908,787,995)	7,141,738
Transferime ne aktive afatgjate jo materiale	-	-	-	-	(39,868,050)	(39,868,050)
Riklasifikime ne aktive te tjera	-	(610,965)	-	-	(63,994,860)	(64,605,825)
Kalime nga (në) magazina (riklasifikime)	-	(248,949)	-	-	(36,503,310)	(36,752,259)
Gjendja më 31 dhjetor 2019	5,395,386,390	44,486,460,602	404,682,516	713,278,708	5,385,421,433	56,385,229,649
Amortizimi i Akumuluar						
Gjendja më 31 dhjetor 2017	(181,761,725)	(5,218,879,917)	(106,868,327)	(256,000,985)	-	(5,763,510,863)
Sistemime per efektin e kapitalizimit te interesave te vitit aktual	-	(28,621,681)	-	-	-	(28,621,681)
Amortizimi i vitit	(72,620,709)	(1,913,336,401)	(37,579,545)	(160,071,384)	-	(2,183,608,042)
Nxjerrje jashte perdorimit	275,956	1,653,447	100,000	3,114,232	-	5,143,635
Gjendja më 31 dhjetor 2018	(254,106,478)	(7,159,184,551)	(144,347,872)	(412,958,046)	-	(7,970,596,947)
Sistemime per efektin e rivleresimit	254,106,478	7,078,685,208	144,347,875	412,958,093	-	7,890,097,654
Sistemime per efektin e kapitalizimit te interesave te vitit aktual	-	(28,620,166)	-	-	-	(28,620,166)
Amortizimi i vitit	(79,660,632)	(2,141,074,715)	(51,854,715)	(96,132,254)	-	(2,368,722,316)
Pakesime te tjera	-	94,051	-	-	-	94,051
Gjendja më 31 dhjetor 2019	(79,660,632)	(2,250,100,173)	(51,854,713)	(96,132,206)	-	(2,477,747,724)
Vlera neto më 31 dhjetor 2018	4,935,077,078	42,743,007,837	411,980,916	586,393,005	5,667,058,111	54,343,516,946
Vlera neto më 31 dhjetor 2019	5,315,725,758	42,236,360,429	352,827,803	617,146,501	5,385,421,433	53,907,481,925

6. Aktive afatgjata materiale (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2019 dhe 2018 OST nuk i ka regjistruar të gjitha pronat në Regjistrin e Pasurive të Paluajtshme. Shoqëria është në proces të përgatitjes së një liste të detajuar përmbledhëse mbi pasuritë e paluajtshme për t'u regjistruar.

Nuk ka aktive të lëna si kolateral më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018.

Ndërtimet në proces përfaqësojnë ndërtimin e aktiveve të transmetimit, duke përfshirë kryesisht linja transmetimi dhe nënstacione.

Njohja e aktiveve afatgjata materiale behet me vlerën e drejte ne menyre periodike cdo 5 vjet. Nje

Matja e vlerës së drejtë – Hierarkia e vlerës së drejtë

Vlera e drejtë e aktiveve afatgjata materiale u përcaktua nga një grup ekspertësh të jashtëm të caktuar me Vendim të Asamblesë së Aksionarit nr. 121 date 11/10/2018 “Për rivlerësimin e asetëve të shoqërisë OST sh.a”. Grupi i ekspertëve përbëhet nga vlerësues të çertifikuar të pasurive të paluajtshme dhe auditues ligjorë. Raporti i tyre është miratuar me vendimin e Asamblesë së aksionarit nr.120 date 10/12/2019 “Për miratimin e raportit të rivlerësimit të aktiveve afatgjata materiale të shoqërisë OST sh.a” dhe data efektive e rivlerësimit të aktiveve afatgjata materiale të OST është 1 janar 2019.

Testi i zhvlerësimit

Bazuar në natyrën specifike të aktivitetit të shoqërisë, vlera e drejtë e pjesës më të madhe të AAM është përcaktuar sipas metodës së kostos së zëvendësimit të amortizuar (MKZA).Për këtë qëllim, grupi që ka kryer vlerësimin ka bërë testin e zhvlerësimit të Aktiveve Afatgjata Materiale.

Qëllimi i testit të zhvlerësimit është të sigurojë që Aktivët në pronësi të Shoqërisë, janë regjistruar në pasqyrat financiare në një shumë që nuk tejkalon vlerën e tyre të rikuperueshme.

Ndër metodat e vlerësimit të biznesit grupi i ekspertëve ka zgjedhur Metodën e Aktualizimit të Flukseve të Parasë (Discount Cash Flow) si më të përshtatshme për situatën dhe kushtet ku Shoqëria operon.

Testi i zhvlerësimit për aktivet afatgjata materiale është bërë duke u bazuar në Flukset Monetare që krijohen nga këto aktive.

Vlera e rikuperueshme e aktiveve është:

- Vlera e drejtë minus koston e shitjes
- Vlera në përdorim

Duke marrë në konsideratë se Shoqëria nuk ka konkurrentë të ngjashëm në treg si shumë e rikuperueshme e aktiveve afatgjata është marrë vlera në përdorim.

6. Aktive afatgjata materiale (vazhdim)

Për qëllimet e testit të zhvlerësimit, drejtimi i ka trajtuar të gjitha aktivet në një njësi gjeneruese të parasë (NJGJP). Shuma e rikuperueshme është bazuar në vlerën në përdorim, të përcaktuar nga skontimi i flukseve të ardhshme të mjeteve monetare që do të gjenerohen nga përdorimi i vazhdueshëm i NJGJP -së.

Supozimet kryesore të përdorura në vlerësimin e vlerës në përdorim janë paraqitur më poshtë:

	Në %
Norma e aktualizimit	5.94%
Norma e rritjes ne perjetësi	1-2%

Parashikimet e flukseve të parasë përfshijnë vlerësime specifike për pesë vjet dhe një normë të rritjes në përjetësi pas kësaj. Shkalla e rritjes në përjetësi është përcaktuar në bazë të vlerësimit të drejtimit të rritjes vjetore të përbëre të fitimit para interesave, taksave dhe amortizimit (EBITDA) brenda kapaciteteve normale të prodhimit të shoqërisë.

EBITDA e parashikuar u bazua në supozimet kryesore, të cilat përfaqësojnë vlerësimet më të mira të drejtimit si më poshtë:

Kerkesa per Energji pritet te zhvillohet ne te ardhmen ne perputhje me modelin e shkuar te zhvillimit dhe me gradient mesatar rritje vjetore, te ngjashm. Hipotezat kyç jane:

- (i) Trendi i ndryshimit te kerkeses ne tre vitet e fundit;
- (ii) Rritje e moderuar e kerkeses per energji;
- (iii) Evitimi i kufizimeve ne anen e furnizimit te konsumatoreve;
- (iv) Objektivat e OSHEE-se per reduktimin e humbjeve me rreth 2.6% ne vit balancojne normen e rritjes keshtu qe kerkesa per energji mbetet ne te njejtin nivel;
- (v) Rritjen potenciale te gjenerimit te PVE te lidhur ne rrjetin e shperndarjes qe ndikojne ndjeshem ne reduktimin e humbjeve jo teknike ne rrjetin e shperndarjes.

Parashikimi i humbjeve ne rrjetin e transmetimit jane ne normal relative prej 2-2.3%.

Tarifa e transmetimit te energjise elektrike eshte parashikuar te jete 1.50lek/kw

Shitjet nga alokimin e kapaciteteve jane llogaritur 1,000 milion leke/ vit ne 5 vitet e ardhshme. Ky supozim eshte i bazuar ne te dhenat e vititte meparshem si dhe parashikimi per te ardhmen. Shitjet nga alokimi i kapaciteteve mund te ndryshojne ne menyre te konsiderueshme nga viti ne vit per shkak te natyres se tyre. Shitjet nga transmetimi i energjise jane llogaritur duke perdorur parashikimin e energjise (e cila eshte e dhene per OST nga secili prej klienteve te saj) dhe supozimin e tarifave te parashikuara ne supozimet e pergjithshme.

Te gjitha shpenzimet jane parashikuar te mbeten ne te njejtin nivel duke qene se OST nuk pret ndonje ndryshim te rendesishem ne shpenzimet e saj operative.

6. Aktive afatgjata materiale (vazhdim)

Shpenzimet e amortizimit janë llogaritur duke shtuar me gjysmen ngarkuar vitin e mëparshëm “Viti shtuar për PPE” duke qenë se OST pret që të zhvlerësohet mesatarisht $\frac{1}{2}$ e shtesave të viti, në varesi nga momenti kur këto investime janë kapitalizuar.

Vlerat e përcaktuara për supozimet kryesore paraqesin vlerësimin e drejtimit për trendin e ardhshëm në sektorin e energjisë elektrike dhe janë bazuar në të dhënat historike dhe zhvillimet e ardhshme nga burimet e jashtme dhe të brendshme. Shuma e rikuperueshme e vlerësuar e NJGJP -së tejkalon vlerën e tij kontabël dhe si rezultat nuk është identifikuar asnjë tregues për zhvlerësim.

i. Niveli 3 i vlerës së drejtë

Vlerat e drejta të aktiveve afatgjata materiale të shoqërisë kategorizohen në Nivelin 3 të hierarkisë së vlerës së drejtë. Të dhënat e rëndësishme dhe supozimet zhvillohen me bashkëpunimin e ngushtë të drejtimit.

Vlere e Drejte percaktohet si: “Çmimi më i mundshëm, në datën e specifikuar, në para, ose në terma ekuivalente të parasë, ose në terma të tjerë të përcaktuar në mënyrë ekzakte, për të cilat të drejtat e specifikuara të aktiveve do të shiteshin pas një ekspozimi të arsyeshëm në një treg konkurrues, nën të gjitha kushtet e kërkuara për një shitje të drejtë, me blerës dhe shitës të cilët vepronjë me maturi, dije dhe sipas interesit vetjak, dhe duke supozuar që askush nuk vepron nën detyrim”. Metodologjitë dhe rregullimet e aplikuara për vlerësimin e aktiveve afatgjata të OST sh.a. i referohen datës së vlerësimit 1 janar 2019 e cila është edhe data efektive e rivlerësimit.

Rivlerësimi i aktiveve të shoqërisë “OST” sh.a. është bërë duke u bazuar në këto metoda:

- Metoda e Tregut ose Metoda e Krahasimit të drejtëpërdrejtë
- Kosto e Zëvendësimit e Amortizuar

Metoda e Tregut ose Metoda Krahasimit të drejtëpërdrejtë bazohet në evidenca të krahasueshme me aktive të ngjashme, si dhe në kërkimet e përgjithshme të tregut lokal. Metodologjia konsiston në një analizë të shitjeve dhe ofertave të tjera të pronave të ngjashme pranë pronave në fjalë ose dhe më larg tyre.

Metoda e Kostos apo Metoda e Zëvendësimit të Kostos së Amortizuar është përdorur në mungesë të të dhënave (evidencave) të tregut për shitjen e aktiveve.

Metoda e kostos mat vlerën duke vlerësuar Koston e Re të Zëvendësimit ose Koston e re të Riprodhimit të pronës dhe pastaj duke përcaktuar zbritjet për amortizimin, i cili duhet të reflektojë moshën, kushtet dhe gjendjen e aktivitetit gjatë së shkuarës dhe jetëgjatësinë ekonomike të ardhshme të propozuar.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

6. Aktive afatgjata materiale (vazhdim)

Më poshtë jepet informacioni për metodologjinë e vlerësimit që është adoptuar për secilën klasë aktivi:

1. Toka – Metoda e krahasimit të drejtpërdrejtë
2. Ndërtesa – Metoda e kostos së zëvendësimit të amortizuar
3. Makineri dhe Pajisje (ndërtime dhe instalime) – Metoda e kostos së zëvendësimit të amortizuar
4. Nënstationet – Metoda e kostos së zëvendësimit të amortizuar
5. Linjat e Transmetimit të Energjisë – Metoda e kostos së zëvendësimit të amortizuar
6. Mjetet e Transportit – Metoda e krahasimit të drejtpërdrejtë
7. Pajisje të zyrave dhe Pajisje Informatike – Metoda e tregut

Inputet kryesore të përdorur për nivelin 3 të hierarkisë së vlerësimit të drejtë janë vlerësuar këto si më poshtë:

1. Jetëgjatësia e aktiveve bazuar në llojin e përdorimit të tyre, cilësia, dhe gjendja e tyre faktike;
2. Informacioni i tregut mbi vlerën e shitjes së pronave të ngjashme.

Nga rivlerësimi i kryer me 1 Janar 2019, efekti në aktivet afatgjata materiale është sikurse paraqitet në tabelën më sipër ka qenë:

- Një ulje në vlerën bruto të aktiveve afatgjata materiale në shumën 7.870.094.294 Lek;
- Një ulje në vlerën e amortizimit të aktiveve afatgjata materiale në shumën 8.203.339.399 Lek;
- Efekti i kombinuar i të cilave ka çuar në rritjen neto të vlerës së aktiveve afatgjata materiale me 1 Janar 2019 në shumën 333.245.105 Lek.

7. Aktive afatgjata jomateriale

	Programe Kompjuterike
Gjendja më 1 janar 2018	612,178,794
Shtesa	327,667,741
Gjendja më 31 dhjetor 2018	939,846,535
Sistemime për efektin e rivlerësimit	(314,621,345)
Shtesa nga investimet	39,868,049
Gjendja më 31 dhjetor 2019	665,093,240
Amortizimi i Akumuluar	
Gjendja më 1 janar 2018	(157,328,297)
Amortizimi i vitit	(155,913,448)
Gjendja më 31 dhjetor 2018	(313,241,745)
Sistemime për efektin e rivlerësimit	313,241,745
Amortizimi i vitit	(152,439,595)
Gjendja më 31 dhjetor 2019	(152,439,595)
Vlera neto më 31 dhjetor 2018	626,604,790
Vlera neto më 31 dhjetor 2019	512,653,644

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

8. Aktivet financiare

Aktivete financiare përfshijnë investime në aksione dhe kredi të arkëtueshme nga palët si më poshtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Aktive financiare afatgjata		
Entitete të tjera	5,603,600	5,603,600
Hua dhënë punonjësve	7,429,658	8,120,258
Hua për palët e treta	-	-
Total i aktive financiare afatgjata	13,033,258	13,723,858
Aktive financiare afatshkurtra		
Hua për palët e treta	20,000,000	20,000,000
Hua dhënë punonjësve	537,400	384,200
Total i aktive financiare afatshkurtra	20,537,400	20,384,200
Total i aktive financiare	33,570,658	34,108,058

Entitete të tjera përfshijnë pjesëmarrjen në kapital, të mbajtur me kosto historike, të South East Europe Capacity Allocation Office (SEE CAO) e cila është një shoqëri e vendosur në Mal të Zi dhe e themeluar së bashku me shoqëritë e transmetimit të Malit të Zi, Kroacisë, Greqisë, Kosovës, Bosnje Hercegovinës dhe Turqisë.

Hua për palët e treta lidhet me huanë e dhënë për Albgas sh.a me vendimin nr. 22, datë 13 qershor 2017, të Këshillit Mbikëqyrës të OST sh.a. Afati i maturimit të kredisë është dy vite. Sipas marrëveshjes mes OST dhe Albgaz Sh.a. huamarresi ka për detyrë kthimin e shumës së plote të huase me norme interesi 0 (zero) tek huadhenesi brenda dy viteve nga hyrja në fuqi e kësaj marrëveshje. Me datë 22/10/2019 është firmosur Amendimi Nr.1 i marrëveshjes së mesipërme sipas të cilit Huamarresi ka për detyrë kthimin e shumës së plote të huase tek Huadhenesi me norme interesi zero brenda tre viteve nga hyrja në fuqi e marrëveshjes.

9. Inventarët

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Materiale ndihmëse	245,461,081	247,847,713
Lëndë djegëse	11,387,732	8,416,236
Pjesë ndërrimi	155,493,967	158,225,099
Materiale të tjera	220,562,167	219,351,741
Totali i inventarit	632,904,946	633,840,789

10. Llogari të arkëtueshme e të tjera

Llogari të arkëtueshme e të tjera analizohen si më poshtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Klientë për mallra, produkte e shërbime	13,996,549,150	13,318,443,128
Paradhënie për punonjësit	1,766,108	2,256,039
Shteti – TVSH e zbritshme	14,451,592	469,573,264
Shteti – Tatim në burim	1,270,696	-
Debitorë të tjerë	911,078,324	912,551,188
Asete për tu marrë nga KESH sha	73,069,514	73,069,514
Minus: provizioni për rënien në vlerë	(228,475,494)	(115,828,038)
Total	14,769,709,891	14,660,065,095

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

10. Llogari të arkëtueshme e të tjera (vazhdim)

Klientë për mallra, produkte e shërbime analizohen si më poshtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
OSHEE sha	13,798,371,353	13,053,332,225
KESH sha	5,069,780	(6,440,136)
Shoqeri private	193,108,017	271,551,039
Total	13,996,549,150	13,318,443,128

Pjesa me e madhe e të arkëtueshme nga OSHEE sh.a, më 31 dhjetor 2019 dhe 2018, lidhen kryesisht me shuma për shitjet e bëra në vitet paraardhëse. Për të përmirësuar arkëtimet dhe ulur humbjet në rrjetin e shpërndarjes, disa veprime u ndërmorën nga OSHEE dhe Qeveria Shqiptare të cilat u materializuan në Ligjin nr.170/2014 për ratifikimin e marrëveshjes së huasë ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe bankës ndërkombëtare për rindërtim dhe zhvillim për financimin e projektit për rimëkëmbjen e sektorit të energjisë elektrike. OSHEE ka detyrimin t'i paguajë plotësisht shumat me vonesë OST por nuk mund të paguajë më pak se skeduli i miratuar në këtë ligj. Për më tepër, gjatë vitit 2016 dy vendime të ERE (Vendimi nr.111, datë 01.07.2016 dhe vendimi nr.190, datë 22.12.2016, gjatë vitit 2017 (vendimi nr 211 date 28.12.2017) si dhe gjatë vitit 2018 (vendimi nr 266 date 21.12.2018), detyrojnë OSHEE sh.a që përveç shlyerjes së detyrimeve korente, të kryejë edhe pagesat ndaj OST sh.a nga detyrimet e prapambetura për qëllime të pagesave të kredive nga OST sh.a. Bazuar në Urdhrin e Kryeministrit nr. 17, datë 23.01.2018 “Për ngritjen e Shoqërisë të punës ndërinstitucional për Ristrukturimin Financiar të Shoqërive Publike në Sektorin Energjitik”, Shoqëria pret të kompensojë një pjesë të të arkëtueshmeve të vonuara nga OSHEE huatë dhe të pagueshmet ndaj KESH. Shumat që do kompensohen ende nuk janë përcaktuar dhe marrëveshja mes palëve është subjekt i vendimmarrjes të Këshillit të Ministrave.

Të arkëtueshmet nga OSHEE përfshinë vlerat 642,184,772 lekë dhe 1,760,983,525 lekë të cilat përfaqësojnë fatura të lëshuara nga OST për sistemimin e faturave të shërbimeve të balancimit për vitet 2016 dhe 2017 sipas vendimit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 110 datë 14.05.2018 janë të papranuara nga OSHEE sipas shkresës së OSHEE nr 10615/1 datë 11.06.2018. Në bazë të të njëjtit vendim OST ka njohur të pagueshme ndaj KESH duke pranuar faturat me të njëjtën vlerë të lëshuara prej saj (shënimi 15). OSHEE ka ankimuar vendimin e ERE në Gjykatën Administrative të shkallës së parë e cila me vendim nr. 3851 datë 29.10.2018 ka vendosur rrëzimin e kërkesë padisë së OSHEE. Vendimi është ankimuar nga OSHEE në gjykatën e apelit dhe çështja është në proces.

OST nga ana e saj i është drejtuar gjykatës për të kërkuar njohjen e detyrimit nga OSHEE dhe shlyerjen e detyrimit me kërkesë padinë nr. 7475 datë 31.10.2018. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë me vendim nr. 3809 datë 13.03.2019 vendosi pezullimin e gjykimit me arsyetimin se duke qënë se padia e OST është mbështetur në vendimin e ERE nr 110 datë 14.05.2018, çështja nuk mund të zgjidhet pa u zgjidhur më parë çështja e ngritur nga OSHEE në gjykatën e apelit me vendim të formës së prerë.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

11. Parapagime dhe shpenzime të shtyra

Parapagimet për furnitorët kanë të bëjnë me parapagimet për furnitorët e mallrave dhe shërbimeve, kontraktuar për qëllim të ndërtimit të aktiveve të transmetimit.

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Parapagime për furnitore	562,176,353	62,210,589
Shpenzime të shtyra	8,493,591	42,278,502
	570,669,944	104,489,091

12. Mjete monetare në arkë e bankë

Mjetet monetare analizohen si më poshtë:

	31 December 2019	31 December 2018
Para në bankë	1,385,191,425	326,940,301
Para ne arkë	-	114
Garanci Bankare	7,604,165	6,315,465
Mjete monetare të kufizuara	29,406,790	46,264,725
Total	1,422,202,380	379,520,605

Mjetet monetare të kufizuara me 31 dhjetor 2019 në shumën 29,406,790 lekë (2018: 46,264,725 leke) mbahen në Bankën Intesa Sanpaolo dhe lidhen me letrën e kredisë prej 8,805,383 euro në instrumentin financiar për pranuesit e pagesave të ardhshme në përputhje me kontratën e datës 19.09.2017 midis OST sha dhe koncoriumi "Edmi" dhe "GSA".

Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre, të cilat klasifikohen si aktive financiare të matura me koston e amortizuar, kanë qenë subjekt i matjes së provizionit "Qasjes së përgjithshme". Megjithatë, për shkak se llogaritë rrjedhëse janë në kërkesë, humbjet e pritshme 12-mujore dhe përgjatë gjithë jetës janë të njëjta. Kjo do të thotë se humbjet e pritshme kanë qenë jomateriale.

Rreziku i kredisë në mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre është i kufizuar duke qenë se janë depozituar në banka me vlerësime të larta të përcaktuara nga agjencitë ndërkombëtare e kreditit.

31 Dhjetor 2017 dhe 31 Dhjetor 2018	Monedha	Vlerësimi i Moody's
American Bank of Investment ("ABI")	Lek	A1
National Commerce Bank ("BKT")	Lek	Ba2
Credins Bank	Lek	B1
Intesa SanPaolo	Lek	Baa3
Raiffeisen Bank Albania	Lek	A2
Tirana Bank	Lek	B2
Union Bank	Lek	B2

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

13. Kapitali

- *Kapitali aksionar*

Numri total i aksioneve të zakonshme më 31 dhjetor 2019 ishte 17,200,692 aksione (2018: 17,200,692 aksione) me vlerë nominale 1,000 Lekë për aksion. Të gjitha aksionet e emetuara janë plotësisht të paguara.

Gjate vitit 2019 ka pasur rritje kapitali e parregjistruar si rezultat i përfshirjes në kapital të rezervave të krijuara nga fitimi së bashku me fitimin e pashperndare deri me 31.12.2018.

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Gjendje më 1 janar	17,200,692,634	17,200,692,634
Rritje e kapitalit e parregjistruar	4,134,850,000	-
Gjendje më 31 dhjetor	21,335,542,634	17,200,692,634

Rregjistrimi në QKB i shtesës së kapitalit të parregjistruar

Në zbatim të Urdhërit të Ministrit nr. 131 dt. 31.12.2019 “Për zmadhimin e kapitalit të OST sha” si rezultat i përfshirjes në kapital të rezervave të krijuara nga fitimi së bashku me fitimin e pashperndare deri me 31.12.2018 Rregjistrimi në QKB është kryer në datën 15.01.2020.

- *Dividendët*

Në përputhje me Ligjin nr. 9901, datë 14 prill 2008, më 27 shtator 2019, Ministria aprovoi pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018 dhe vendosi të shpërndajë dividendë në shumën 90,642,213 Leke.

- *Rezerva të rivlerësimit*

Rezervat e rivlerësimit në shumën ALL 9,063,580,339 lekë (2018: 8,966,497,267 leke) përfaqësojnë diferencën pozitive të rivlerësimit që vjen nga vlerësimi i pavarur i aktiveve afatgjata materiale dhe huave afatgjata me vlerën e drejtë në momentin fillestar dhe mbajtjen e tyre më pas me kosto të amortizuara.

- *Rezerva ligjore*

Rezervat ligjore përfaqësojnë ndarjen e një pjese të fitimeve të pashperndara në përputhje me ligjin nr. 9901 “Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare” të datës 14 prill 2008, i cili kërkon që të paktën 5% e fitimit, por jo më shumë se 10% e kapitalit mbahet si rezervë ligjore.

- *Rezerva të tjera*

	Nr. i vendimit	Data e vendimit	Total
Balanca me 31 dhjetor 2017			809,059,021
Rritje	5930/1	29 mars 2018	1,208,316,883
Rritje	5930/1	29 mars 2018	910,254,825
Balanca me 31 dhjetor 2018			2,927,630,729
Rritje	16315/1	29 shtator 2019	770,458,807
Zvogelim	131	31 dhjetor 2019	(3,698,089,306)
Balanca me 31 dhjetor 2019			230

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

13. Kapitali (vazhdim)

Rezervat e tjera janë krijuar nga mbajtja e fitimeve të mbartura. Gjate vitit 2019 ne baze shkreses se MFE nr 12919/1 prot date 26/07/2019, raportit te rritjes se kapitalit dhe miratimit te pronarit me vendimin nr.131 date 31/12/2019 rezervat e tjera kane kaluar ne llogarine e kapitalit aksionar.

14. Huatë

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Hua Afatgjata		
Ministria e financave dhe ekonomisë	13,620,405,862	14,524,724,956
Marreveshje nën-huaje me KESH	3,704,714,840	4,005,481,668
Totali i huasë afatgjatë	17,325,120,702	18,530,206,624
Hua Afatshkurtra		
Ministria e financave dhe ekonomisë	7,078,646,940	5,479,590,442
Marreveshje nën-huaje me KESH	5,928,023,056	5,535,109,483
Totali i huasë afatshkurter	13,006,669,996	11,014,699,925
Ministria e financave dhe ekonomisë	20,699,052,802	20,004,315,398
Marreveshje nën-huaje me KESH	9,632,737,895	9,540,591,151
Total Detyrime per hua	30,331,790,697	29,544,906,549

Huatë kanë afate maturimi që variojnë nga një në pesëdhjetë vite dhe janë të garantuara nga Qeveria Shqiptare. Vlerat kontraktuale mesatare të interesit më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018 ishin si më poshtë:

	EUR	USD	CHF	KRW	YEN	ALL
2019	2.00%	1.80%	0.00%	2.50%	2.45%	0.75%
2018	2.00%	1.80%	0.00%	2.50%	2.45%	0.75%

Vlerat kontabël të huave të Shoqërisë që janë të shprehura në monedhat e mëposhtme:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
EUR	22,571,517,280	22,135,357,834
USD	2,825,261,321	2,531,805,447
CHF	969,330,252	1,037,921,598
JPY	575,286,579	570,118,963
KRW	2,478,096,197	2,470,279,930
ALL	912,299,068	799,422,777
	30,331,790,698	29,544,906,549

Në momentin e ndarjes, KESH i ka nën-huazuar Shoqërisë (OST) disa hua nga institucione të ndryshme. Pas ndarjes së dy shoqërive, ndarja e huave midis OST dhe KESH u bazua në përqindjen e vlerësuar më 30 qershor 2006 dhe kjo përqindje u përdor për të transferuar pagesat e principalit dhe interesit tek OST.

Pavaresisht se OST nuk ka shlyer të gjitha detyrimet për huatë afatgjata, Ministria e Financave dhe Ekonomisë duke marrë në konsideratë që OST sh.a. vazhdon të shlyejë detyrimet e saj kundrejt kreditorëve të huaj si dhe faktin që kryen herë pas here pagesa ndaj MFE per kredite e nën-huazuara edhe për vitin 2020 konfirmon se do te vijohet me kërkesen për pagesë sipas skedulit të Marreveshjeve përkatëse.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

15. Llogari te pagueshme tregtare dhe të tjera

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Detyrimet afatgjata		
Furnitore për aktivet afatgjata materiale	294,771,906	208,275,983
Total	294,771,906	208,275,983
Detyrimet afatshkurtra		
Furnitore për aktive afatgjata materiale	130,051,503	276,774,440
Furnitore për mallra dhe shërbime	5,480,167,734	5,473,111,726
Furnitore për fatura të pambërritura	58,980,313	25,671,828
Kreditore te tjere	327,744,865	308,696,087
Detyrime tatimore	54,707,364	74,625,646
Detyrime për dividend	894,425,045	931,865,897
Totali	6,946,076,823	7,090,745,624
Totali	7,240,848,729	7,299,021,607

Llogaritë e pagueshme tregtare afatshkurtra për aktivet afatgjata materiale lidhen kryesisht me punimet dhe materialet e furnizuara, por të pagueshme në vitin pasardhës.

Llogaritë e pagueshme afatgjata për aktivet afatgjata materiale lidhen me garancitë e performancës të pagueshme me mbarimin e kontratës së furnizimit.

Furnitore për mallra dhe shërbime përfaqësojnë të pagueshme ndaj KESH në vlerat 642,184,772 lekë dhe 1,760,983,525 lekë për fatura të lëshuara nga KESH për sistemimin e faturave të shërbimeve të balancimit për vitet 2016 dhe 2017 sipas vendimit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 110 datë 14.05.2018.

Furnitorë për faturat e pambërritura përbëhet nga fatura të cilat janë lëshuar pas datës 31 dhjetor 2019 por që i korrespondojnë detyrimeve të krijuara gjatë vitit 2019.

16. Grante

Grantet analizohen si me poshtë;

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Grante të tjera nga KESH sh a	10,804,552	16,253,302
Grante nga OSHEE sh.a	369,471,740	455,396,467
Grante të tjera për Linjë paraburgimi Fier	7,671,384	7,837,524
Grante të tjera për Linjë paraburgimi Elbasan	8,633,997	8,992,372
Grant shtylla 6/1 per linjen 110 KV "Elbasan – Metalurgji"	1,522,323	
Grante per pjeset reserve "Devoll Hydropower" Elbasan	26,168,509	26,168,509
Grante Linja e tensionit të larte Hec Peshqesh	45,346,698	46,333,645
Grante nga KfW Linja 400KV Tiranë Podgorice	333,595,546	341,324,821
Grante nga KfW Linja 400KV Tiranë Prishtinë	49,429,830	51,002,069
Grante nga KfW Linja Shqipëria e jugut	85,944,310	89,452,389
Grante konteniene nga firma C&G D.O.O	3,325,854	3,325,854
Grant – KfW dhe EU per Linjen 400 kV Shqiperi - Maqedoni	71,222,841	11,471,031
Grant- Flexitranstore & Farcross	3,071,959	
Totali	1,016,209,543	1,057,557,983

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

16. Grante (vazhdim)

Grantet lidhen me kostot dhe aktivet, dhe përfshijnë grante direkt nga qeveria ose nga donatorë për qeverinë shqiptare lidhur me aktivitetet e Shoqërisë dhe për të financuar aktivet.

Levizjet në grante paraqiten si me poshtë;

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Gjendja më 1 janar	1,057,557,983	606,843,448
Amortizimi i granteve gjate vitit	(117,089,581)	(59,067,192)
Grante te marra gjate vitit	75,741,142	509,781,727
Gjendja më 31 dhjetor	1,016,209,543	1,057,557,983

17. Tatimi i shtyrë mbi fitimin

Tatimi i shtyre njihet me diferencat e perkohshme ne mes te vlerave kontabel te aktiveve dhe detyrimeve per qellime te raportimit financiar dhe te shumave te perdorura per qellime tatimi.

Tatimi i shtyrë llogaritet bazuar në normën tatimore të miratuar prej 15% (2018: 15%).

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Detyrime të shtyra tatimore	1,451,055,729	1,487,951,528

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Më 1 janar	1,487,951,528	1,120,460,911
Regjistruar në të ardhurat gjithëpërfshirëse	(59,988,892)	
Perfshire ne rezultatin neto	23,093,094	367,490,616
Më 31 dhjetor	1,451,055,730	1,487,951,528

Lëvizjet në detyrimet e shtyra tatimore gjatë vitit janë si vijon:

	Aktive Afatgjata Materiale	Total
Me 1 Janar 2018	1,120,460,912	1,120,460,911
Regjistruar në te ardhurat gjithëperfshirëse	-	-
Regjistruar në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve	367,490,616	367,490,616
Me 31 dhjetor 2018	1,487,951,528	1,487,951,528
Regjistruar në te ardhurat gjithëperfshirëse	(59,988,892)	(59,988,892)
Regjistruar në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve	23,093,094	23,093,094
Me 31 dhjetor 2019	1,451,055,730	1,451,055,730

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

18. Parapagimet nga kliente

Parapagimet nga kliente analizohen si më poshtë;

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Axpo Albania Sh.a	-	16,528
Devolli Hydropower shpk	-	165,284
Danske Commodities Albania shpk	1,478,541	479,324
EFT Albania	1,500,284	1,035,780
Energy Supply	54,358	431,575
Green Energy	434,865	927,427
Gen-I Tirana	576,196	5,336,839
GSA	1,739,460	3,452,600
SEE CAO	112,066,514	127,424,449
Ayen Energy Trading	652,298	578,494
Uradrin	-	431,575
Rengry Trading	358,764	
Totali	118,861,280	99,861,521

19. Të ardhura të shtyra

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
SEE CAO	36,742,924	49,965,832
Totali	36,742,924	49,965,832

Të ardhura të shtyra përfaqesojnë shërbime të faturuara në avance ndaj shoqërisë SEE CAO për rezervim të drejtash transmetimi për muajin janar 2020.

20. Te ardhura nga veprimtaritë e shfrytëzimit

Të ardhura nga veprimtaritë e shfrytëzimit analizohen si më poshtë;

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Të ardhura nga transmetimi i energjisë dhe alokimet e kapaciteteve		
Të ardhura nga shërbimet e transmetimit	5,258,467,977	5,196,071,606
Të ardhura nga alokimet e kapaciteteve	1,737,622,845	1,471,245,597
Të ardhura nga transmetimi ndërkufitar	3,014,858	19,716,575
Të ardhura nga grantet	117,089,581	59,067,192
Të tjera	5,201,893	62,298,964
Totali	7,121,397,154	6,808,399,934

21. Shpenzime për materiale

Shpenzime për materiale analizohen si më poshtë;

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Materiale konsumi	66,496,056	46,310,315
Lendë djegëse	44,730,987	47,915,017
Të tjera	1,907,903	1,163,777
Totali	113,134,946	95,389,109

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

22. Kosto transmetimi

Kosto transmetimi analizohen si më poshtë;

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Shpenzime të transmetimit ndërkuftar	173,340,909	244,585,253
Humbje teknike gjate transmetimit – KESH	990,521,557	1,232,225,933
Sherbimet ndihmëse – KESH	148,001,850	181,055,760
Humbje nga disbalancat e energjise	56,160,185	88,393,908
Totali	1,368,024,501	1,746,260,854

OST i mban kostot që krijohen në formën e humbjeve teknike në sistemin e transmetimit në kuadrin e modelit të tregut të energjisë që aplikohet nga viti 2008 e në vazhdim. Me vendim të ERE humbjet teknike gjatë transmetimit do të mbuloen nga OST përmes sigurimit të energjisë me çmimin e tregut përmes ankandëve të organizuara nga OST.

23. Shpenzime të tjera nga veprimtaritë e shfrytëzimit

Shpenzime të tjera nga veprimtaritë e shfrytëzimit analizohen si më poshtë;

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Qira	509,370	2,039,887
Mirëmbajtje dhe riparime	195,314,104	294,026,391
Sigurime	2,141,203	67,567,976
Kërkime, trajnime dhe studime	55,736,184	14,992,134
Personel jashtë njesisë	164,195,294	117,492,524
Shpenzime per patenta, licensa	18,110,500	18,260,000
Publicitet, reclama	1,371,119	-
Transferime, udhëtime, dieta	33,939,133	51,534,467
Shpenzime postare dhe telekomunikimi	15,842,632	13,951,962
Shpenzime për shërbimet bankare	2,330,480	3,802,033
Taksa dhe tarifa vendore	449,641	1,702,692
Taksa e regjistrimit	2,528,955	1,981,656
Tatime të tjera	46,950	26,351
Shpenzime për pritje dhe përfaqësime	1,265,257	2,542,441
Gjoha dhe dëmshpërblime	234,491,828	192,945,973
Subvencione të dhena	-	4,263,772
Nxjerrje aktiveve jashtë përdorimit	321,101	24,337,541
Tarifa antaresimi	53,566,903	57,790,885
Kosto e materialeve te shitura dhe te tjera	44,127,157	65,174,957
Totali	826,287,811	934,433,642

Shpenzime per personel jashte njesise perfaqesojne shpenzime te kryera per auditimin ligjor per certifikimin e pasqyrave financiare, sherbime vleresimi, rritje kapitali si dhe sherbimi per ruajtjen fizike te aktiveve te detajuara si më poshtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Vleresim i aktiveve afatgjata materiale	55,956,000	13,206,000
Vleresim i huave afatgjata me vleren e drejte	1,260,000	945,000
Auditim i pasqyrave financiare nga auditues ligjore caktuar nga MFE	4,968,000	4,680,000
Auditim I pasqyrave financiare nga shoqeri e pavarur audituese	1,250,000	1,450,000
Rritje kapitali e shoqerise	2,397,000	
Sherbim konsulence dhe akt konstatime per ceshtjet gjyqsore		4,976,000
Roje private	98,364,294	92,235,524
Total	164,195,294	117,492,524

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

23. Shpenzime të tjera nga veprimtaritë e shfrytëzimit (vazhdim)

Vleresimi i aktiveve afatgjata materiale gjate vitit 2019, është kryer nga grupi i ekspertëve të jashtëm të caktuar me Vendim të Asamblesë së Aksionarit nr. 121 date 11/10/2018 “Për rivlerësimin e asetëve të shoqërisë OST sh.a”. Grupi i ekspertëve përbëhej nga zj. Vullnetare Cela (Hoxha) dhe z. Defrim Voda si vlerësues të certifikuar të pasurive të paluajtshme; si dhe zj. Orjana Kalaja dhe zj. Eneida Rahmani si auditues ligjorë. Vlera totale e këtij shërbimi është 55,956,000 leke (pa tvsh) – përkatësisht 13,989,000 leke (pa tvsh) tarifë shërbimi secili.

Gjate vitit 2018 jane caktuar nga MFE per te kryer vleresimin e aktiveve afatgjata materiale te transferuara nga OSHEE sh.a ne OST sha eksperte vleresues te pasurive te paluajtshme zj. Yljana Selfo me tarife 3,795,000 leke (pa tvsh) si dhe auditues ligjor z. Bujar Bendo me tarife 6,495,000 leke (pa tvsh).

Gjithashtu gjate vitit 2018 eshte bere vleresimi i asetëve te dala jashte perdorimit nga ekspertja vleresuese pasurive te paluajtshme e caktuar nga MFE zj. Vullnetare Cela (Hoxha) me tarifen 2,916,000 leke (pa tvsh).

Rivleresimi i huave afatgjata me vleren e drejte ne momentin fillestar dhe mbajtjen me pas me kosto te amortizuar si dhe konsulence per zbatimin e standarteve SNRF 9 dhe SNRF 15 eshte kryer per te dy vitet nga shoqeria Deloitte Albania procedure e tenderuar nga OST sh.a ne baze te kerkesave te Bankes Boterore dhe donatoreve te huaj.

Auditimi ligjor i pasqyrave financiare te vitit 2018 (shpenzim i vitit 2019) eshte kryer nga zj. Anita Pulaj, zj. Djana Ylli (Golemi), zj. Irena Hoxha (Pulo), z. Hysen Cela, z. Kristaq Ndini dhe z. Bledar Strelca, perkatesisht me tarifen 828,000 leke (pa tvsh) secili.

Auditimi i pasqyrave financiare nga nje shoqeri e pavaruar audituese (kusht i vendosur ne mareveshjet e huave afatgjata lidhur me Banken Boterore dhe donatore te huaj) per te dy vitet eshte kryer nga shoqeria Grant Thornton shpk procedure e tenderuar nga OST.

Për zmadhimin e kapitalit të OST sha, si rezultat i përfshirjes në kapital të rezervave të krijuara nga fitimi se bashku me fitimin e pashperndare deri me 31.12.2018 eshte caktuar nga MFE zj. Fatime Alliu.

Gjate vitit 2018 OST ka mare sherbim konsulence per sistemimin e menaxhimit te performances dhe raportin e integruar nga shoqeria BaEr Consulting me tarifen (pa tvsh) 4,896,000 leke si dhe ekspertize ligjore ne shumen 80,000 leke (pa tvsh).

24. Shpenzime personeli

Shpenzime personeli analizohen si më poshtë;

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Pagat dhe shpërblimet e personelit	782,562,398	759,584,509
Sigurimet shoqërore dhe shëndetsore	147,046,243	140,102,648
Kompesime shpenzimesh për personelin	240,045,932	296,478,111
Totali	1,169,654,573	1,196,165,268

Numri mesatar i punonjësve për vitin 2019 ishte 761 (31 dhjetor 2018: 755).

25. Provigjione/fshirje të llogarive

Provizionet për llogaritë e arkëtueshme për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018 paraqitet si më poshtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Provigjon i llogarive te arketueshme	(112,647,456)	(19,996,376)
Totali	(112,647,456)	(19,996,376)

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

26. Të ardhura dhe shpenzime financiare neto

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Shpenzime për interesa	(814,970,693)	(580,248,389)
Shpenzime financiare	-	(24,281,261)
Fitime neto nga kursi i këmbimit në aktivitetet financiare	298,808,453	1,699,185,654
Te ardhura nga interesat, kredite dhe depozitat	21,965	4,249,352
Totali	(516,140,274)	1,098,905,356

Shpenzimet financiare të njohura nga shoqeria gjatë viteve 2019 dhe 2018 lidhen me interesat për huatë. Shpenzimet e interesit lidhen me kostot për aktivet që janë gati për përdorimin e tyre të synuar.

27. Shpenzimi i tatimit mbi fitimin

OST e përcakton tatimin në fund të vitit në përputhje me legjislacionin tatimor shqiptar. Në vitin 2019 norma e tatimit mbi fitimin ishte 15% e të ardhurës së tatueshme (2018: 15%).

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Tatimi mbi fitimin e periudhës	142,349,377	273,004,128
Tatimi i shtyrë mbi fitimin (Shënimi 17)	23,093,094	367,490,616
Totali	165,442,470	640,494,744

Në vijim jepet një rakordim i tatimit mbi fitimin i përlogaritur në bazë të normës së tatimit të aplikueshme ndaj shpenzimit të tatim fitimit:

	Norma	31 dhjetor 2019	Norma	31 dhjetor 2018
Fitimi para tatimit		116,383,582		1,546,916,870
Tatimi i përlogaritur me normën	15.0%	17,457,537	15.0%	232,037,531
Tatimi i përlogaritur per shpenzime të pazbritshme	107.3%	124,891,840	2.6%	40,966,597
Shpenzimi i tatimit mbi fitimin	122.3%	142,349,377	17.6%	273,004,128

Në përcaktimin e shumës së tatimit aktual dhe të shtyrë shoqeria merr parasysh ndikimin e pozicioneve të pasigurta tatimore dhe nëse taksa dhe interesa të tjera mund të jenë të detyrueshme. Drejtimi beson se përlogaritjet e tij të detyrimeve tatimore janë të përshtatshme për të gjitha vitet e hapura fiskale bazuar në vlerësimin prej tij të shumë faktorëve, përfshirë interpretimin e ligjit mbi tatimet dhe eksperiencat e mëparshme. Ky vlerësim mbështetet në çmuarje dhe supozime dhe mund të përfshijnë një seri gjykimesh për ngjarjet e ardhshme.

Shoqeria mund të ndryshojë gjykim nën dritën e informacionit të ri që mundësohet, në lidhje me përshtatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese. Këto ndryshime ndaj detyrimeve tatimore do të ndikojnë shpenzimin tatimor gjatë periudhës në të cilën ky përcaktim bëhet.

OPERATORI I SISTEMIT TE TRANSMETIMIT SHA - OST

Pasqyrat Financiare me 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat në Lekë, nëse nuk shprehet ndryshe)

28. Palët e lidhura

OST kontrollohet nga Ministria e Financës dhe Ekonomisë (“MFE”) e Republikës së Shqipërisë, e cila zotëron 100% të aksioneve të saj. Transaksionet, të drejtat dhe detyrimet me palet e lidhura paraqiten si më poshtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
<i>(a) Shitje mallrash dhe shërbimesh</i>		
Shitje mallrash:		
OSHEE sh.a	5,611,547,379	7,102,259,350
KESH sh.a	66,740,274	1,396,438
	5,678,287,654	7,103,655,788
<i>(b) Blerje mallrash dhe shërbimesh</i>		
OSHEE sh.a	385,763,069	349,319,098
KESH sh.a	1,810,007,251	3,535,239,183
	2,195,770,320	3,884,558,281
<i>(c) Shpërblimi i drejtuesve kryesorë</i>		
Paga dhe shpërblime të tjera afat-shkurtra për punonjësit		
Këshilli Mbikëqyrës	55,382,317	53,223,656
	2,380,140	2,423,280
	57,762,457	55,646,936
<i>(d) Balancat e fund-vitit me palet e lidhura</i>		
Llogari të arkëtueshme nga palët të lidhura:		
Autoritetet fiskale (tatim fitim paguar teper)	112,598,765	
Autoritetet fiskale (TVSH)	14,451,592	469,573,264
Autoritetet fiskale (Tatim ne burim)	1,270,696	
OSHEE sh.a	13,798,371,353	13,053,332,225
KESH sh.a	5,069,780	(6,440,136)
	13,931,762,185	13,516,465,353
<i>(e) Llogari të pagueshme ndaj palëve të lidhura</i>		
Ministria e Financave të Republikës së Shqipërisë		
Dividend i pagueshëm	894,425,045	931,865,897
KESH sh.a	4,283,246,841	4,408,402,709
Autoritetet fiskale (tatim mbi te ardhurat personale)	7,446,662	19,501,258
Autoritetet fiskale (sigurime shoqërore)	21,039,356	20,489,506
Autoritetet fiskale (tatim fitim)	-	47,251,626
Autoritetet fiskale (detyrime te tjera)	8,956,027	
	5,215,113,931	5,427,510,996
<i>(f) Kredi dhe hua dhene palëve të lidhura</i>		
ALBGAZ	20,000,000	20,000,000
	20,000,000	20,000,000
<i>(g) Kredi dhe hua nga palë të lidhura</i>		
KESH sh.a	9,632,737,896	9,540,591,152
Ministria e Ekonomisë dhe Financave e Republikës së Shqipërisë	20,699,052,802	20,004,315,398
	30,331,790,698	29,544,906,550

Huatë e marra nga Grupi janë garantuar nga Qeveria e Shqipërisë.

29. Detyrime të mundshme

Në rrjedhën normale të biznesit, shoqëria ka hasur në kërkesa ligjore dhe gjyqësore; Drejtimi konsideron se nuk do të ketë humbje materiale në lidhje me pretendimet e tjera të mbetura deri më 31 dhjetor 2019. Bazuar në kontratën nr. 1008 datë 02.02.2018 “Marrëveshja për trajtimin e të drejtave dhe detyrimeve të OST Security Sha” ndërmjet Shoqërisë OST sh.a dhe OST Security, OST ka detyrime të kushtëzuara lidhur me pretendimet për proceset e vazhdueshme ligjore kundër OST Security Sh.a në shumën 38,222,189 leke (2018: 39,480,200 lekë).

Më 31 dhjetor 2019, OST kishte angazhime në shumën 4,578,217 mijë lekë (2018: 3,022,366 mijë lekë) lidhur me projektet për ndërtimin e asetëve për transmetimin e energjisë.

30. Ngjarje pas datës së raportimit

Që nga 31 dhjetori 2019, përhapja e COVID-19 ka patur ndikim të rëndësishëm në shumë ekonomi lokale në mbarë globin. Në shumë vende, bizneset po detyrohen të ndërpresin ose kufizojnë operacionet për periudha të gjata ose të pacaktuara kohore. Masat e marra për të ngadalësuar përhapjen e virusit, të cilat përfshinë ndalimet e udhëtimit, karantinat, distancimin shoqëror dhe mbylljen e shërbimeve jo thelbësore, kanë shkaktuar ndërprerje të konsiderueshme për bizneset në të gjithë botën, duke rezultuar në një ngadalësim ekonomik. Tregjet globale të aksioneve kanë provuar gjithashtu një paqëndrueshmëri të madhe dhe një dobësim të ndjeshëm. Qeveritë dhe bankat qendrore janë përgjigjur me ndërhyrje monetare dhe fiskale për të stabilizuar kushtet ekonomike. Edhe Qeveria e Shqipërisë ka marrë një sërë masash në kuadër të ngadalësimit të përhapjes së virusit të cilat përfshinë shtyrjen e kësteve të kredive për tre muaj për bizneset dhe individët të cilët kanë patur vështirësi ekonomike për shkak të masave të marra për ngadalësimin e përhapjes së virusit, shtyrjen e pagesave të qirave për tre muaj, si dhe një sërë masash për ndalimin e bizneseve që konsiderohen jo thelbësore dhe me rrezik për përhapjen e sëmundjes dhe kufizimin e lëvizjes së lirë të njerzve brenda fashave orare të përcaktuara.

Shoqëria ka përcaktuar që këto ngjarje janë ngjarje pas datës së bilancit të cilat nuk kërkojnë korigjime. Prandaj, pozicioni financiar dhe rezultatet e operacioneve më dhe për vitin që mbyllet më 31 dhjetor 2019 nuk janë korigjuar për të pasqyruar ndikimin e tyre. Kohëzgjatja dhe ndikimi i pandemisë COVID-19, si dhe efektiviteti i përgjigjeve të qeverisë dhe bankës qendrore, mbetet i paqartë në këtë kohë. Nuk është e mundur të vlerësohet me besueshmëri kohëzgjatja dhe ashpërsia e këtyre pasojave, si dhe ndikimi i tyre në pozicionin financiar dhe rezultatet e Shoqërisë për periudhat e ardhshme. Drejtimi pret që provigjioni i llogarive të arkëtueshme dhe të ardhurat dhe shpenzimet nga aktiviteti kryesor të ndikohen nga kjo situatë. Ndikimi do të njihet në pasqyrat financiare të Shoqërisë më 2020.

Nuk ka ngjarje të rëndësishme të cilat do të kërkonin korigjim të pasqyrave financiare të ndodhura midis datës së raportimit 31 dhjetor 2019 dhe datës së autorizimit të këtyre pasqyrave financiare.